

HÁZIREND

2023

*SZIGETSZENTMIKLÓSI
JÓZSEF ATTILA
ÁLTALÁNOS ISKOLA*

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	3
2	Az iskolai élet rendje	5
3	A tanulók jogai.....	15
4	A tanulók kötelessége	16
5	A tanuló mulasztásának rendje, a késés	18
6	A tankötelezettség teljesítéséről	20
7	A tanulók jutalmazásának elvei és formái	22
8	Fegyelmező intézkedések elvei és formái	25
9	A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése	28
10	A tanulók számonkérése, értékelése	29
11	A tanulók közösségei	30
12	A szülők kötelessége	31
13	A tanulók, szülők tájékoztatása és véleménynyilvánítása	32
14	Egyéb rendelkezések	33
15	Iskolába való felvétel, átvétel szabályai	35
16	Az iskolai tankönyvrendelés szabályai	37
17	A házirend nyilvánossága	38
18	A panaszkezelés rendje.....	39
19	Záró rendelkezések	42
20	Záradékok	43
21	Legitimációs lap	44
22	Melléletek	45

1. BEVEZETÉS

1.1 A HÁZIREND TERÜLETI HATÁLYA

A házirend kiterjed a Szigetszentmiklós József Attila Általános Iskola (2310, Szigetszentmiklós, Radnóti u. 6. és Csokonai u. 14.), mint oktatási–nevelési intézményben folyó iskolai életre – az érkezéstől a hivatalos távozásig, valamint az intézmény által szervezett külső rendezvényekre, programokra (kulturális programok, kirándulások, erdei iskolák, táborok, stb.), amelyeken az iskola ellátja a tanulók felügyeletét.

Kiterjed az iskola teljes területére, annak valamennyi épületére.

1.2 A HÁZIREND SZEMÉLYI HATÁLYA

A házirend kiterjed az intézmény tanulóira, szüleikre, az intézményben dolgozó kollégákra, közvetlen partnereinkre, az iskolával jogviszonyban álló személyekre, mindenkire, aki az iskola területén tartózkodik. A házirendbe foglalt rendelkezések megtartása az intézmény valamennyi alkalmazottjára és tanulója kötelező. Megszegése esetén az igazgató az alkalmazottak esetében munkáltatói jogkörben intézkedhet, a tanulóval szemben fegyelmező intézkedés, illetve fegyelmi eljárás indítható.

1.3 A HÁZIREND IDŐBENI HATÁLYA

A házirend időbeni hatálya kiterjed:

- az általános iskolai és művészeti foglalkozások idejére
- az iskolán kívül szervezett programok idejére
- a 2022/23-as tanév kezdetétől (2023. szeptember 01.) visszavonásig, illetve annak módosításáig.
- egyéb iskolahasználók esetében az engedély /megállapodás szerinti érkezéstől a távozásig

1.4 A HÁZIREND CÉLJA ÉS FELADATA

- A házirend állapítja meg a tanulói jogok és köteleességek gyakorlásával, valamint az iskola munkarendjével kapcsolatos rendelkezéseket.
- A házirendbe foglalt előírások célja biztosítani az iskola törvényes működését, az iskolai nevelés és oktatás zavartalan megvalósítását, valamint a tanulók iskolai közösségi életének megszervezését.
- Helyi gyakorlati, módszertani, eljárási és technikai szabályokkal szolgálja a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet végrehajtását.

Jogszabályok:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. évi törvény
- a nevelési – oktatási intézményekről szóló 20/2012. EMMI rendelet

- 24/2017. (X. 3.) EMMI rendelet miniszteri rendeletek módosításáról
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 17/2014. EMMI rendelet az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelete a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

1.5 AZ ISKOLA ADATAI

- Az intézmény neve: Szigetszentmiklósi József Attila Általános Iskola
- OM: 203277
- Elérhetősége: 06-24/530-860; jaiskola@szigja.hu
- Címe: 2310 Szigetszentmiklós, Radnóti utca 6.
- Az igazgató neve: Szabó Lídia
- Telephely:
  - Címe: 2310 Szigetszentmiklós, Csokonai utca 14.
  - Elérhetősége: 06-24/446-123; kisiskola@szigja.hu

2. AZ ISKOLAI ÉLET RENDJE

2.1 A TANÓRAI ÉS TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK RENDJE

- A Radnóti utcai épület nyitvatartási idejében a vezetői jelenlét biztosított. A Csokonai utcai épületben napi szintű vezetői látogatás, illetve heti egy alkalommal egész napos vezetői jelenlét van.
- Az iskola épületei szorgalmi időben hétköznap reggel 7:00 órától délután 18:00 óráig vannak nyitva, kivéve a konditerem és a tornaterem a Radnóti és Csokonai épületben, amelyek a terembérleti szerződéseknek megfelelően a napi beosztás függvényében tartanak nyitva.
- Reggeli ügyeletet biztosítunk 7:00 órától a Radnóti utcai épületben és a Csokonai utcai épületben is. Az ügyelet idejére is a házirend szabályai a mérvadóak.
- 18 óráig tartó ügyelet
- 17:00 órától csak a szervezett foglalkozások résztvevői tartózkodhatnak az épületben a számukra kijelölt foglalkozási helyeken
- Hétfvégén és munkaszüneti napon az iskola létesítményei és helyiségei csak igazgatói engedéllyel használhatók.
- Az iskola a tanítási szünetekben a hivatalos ügyek intézésére külön ügyeleti rend szerint tart nyitva. Az ügyeleti rendet az iskola igazgatója határozza meg, és azt a szünet megkezdése előtt a szülők, a tanulók és a nevelők tudomására hozza.
- Munkaidőben, az iskolában csak az intézmény dolgozói és tanulói tartózkodhatnak. Ezen kívül csak előzetes bejelentkezés, egyeztetés útján, illetve a titkárság ügyfélfogadási rendje szerint lehet ügyet intézni.
- Az iskolában tartózkodó gyermekek felügyeletét az iskola reggel 7:00-tól a tanítás végéig, illetve a tanórán kívüli foglalkozások idejére tudja biztosítani azon tanulók számára, akik részt vesznek tanórán kívüli foglalkozásokon. Ebben az időpontban felelősséget csak az ügyeleten tartózkodó tanulókért vállal az iskola. Amennyiben az ügyeleti időben a tanuló engedély nélkül távozik, épületen kívüli tartózkodásáért az iskola nem vállal felelősséget.
- Az iskolába a tanulóknak reggel 7:30 és 7:50 között kell megérkezniük. A szülők a bejáratig kísérhetik gyermekeiket. Az első osztályosok szülei csak az első tanítási nap kísérhetik be az osztályterembe a tanulókat.
- Késés: 7:55-től felírják a portán - 3 után osztályfőnöki figyelmeztetés.
- A tanulók 7:30-tól az ügyeletes nevelők kíséretében mehetnek tantermeikbe. A Csokonai épületben az osztályfőnök, illetve az első órát tartó tanító ügyel a tanulókra 7:30-tól.
- A tanítás 8:00 órakor kezdődik. Az első óra kezdete előtt 5 perccel, minden további óra előtt 2 perccel korábban jelző csengetés figyelmezteti a tanulókat az órakezdesre.
- A művészeti vagy sport foglalkozások 8:00 órakor kezdődhetnek, és 20:00 óráig tarthatnak. A tanulóknak a foglalkozásokra az órakezdés előtt 5 perccel kell megérkezniük. A korábban érkezők az iskola épülete előtt várakozzanak.
- Az osztályokat utolsó órájukat követően az órát tartó pedagógus kíséri le az aulába.

- A felsős tanulóknak az első és hatodik szünet kivételével lehetőségük van az udvaron tartózkodni. Rossz idő esetén az ügyeletes tanár dönt az udvaron való tartózkodásról.
- A szünetekben a felsős tanulók a tantermekben, illetve a folyosón maradhatnak.
- Az alsós tanulók esetében az adott pedagógus dönt a tanulók udvaron való tartózkodásáról.
- A diákok a szünetekben probléma esetén kötelesek az ügyeletes nevelőhöz fordulni.
- A tanuló tanítási idő alatt az iskola épületét csak a szülő személyes vagy írásbeli kérésére osztályfőnöke (távolléte esetén az igazgató vagy az igazgató-helyettes) vagy a részére órát tartó szaktanár engedélyével hagyhatja el. Rendkívüli esetben – szülői kérés hiányában – az iskolából való távozásra az igazgató vagy az igazgató-helyettes adhat engedélyt.
- Rosszullét esetén a diákok csak felelős felnőtt kíséretében hagyhatják el az épületet.
- A tanulók az iskola létesítményeit, helyiségeit csak valamelyik nevelő felügyeletével használhatják.

2.2 TANÍTÁSI ÓRÁK

- A tanítási órák az órarendben meghatározott rendben és helyiségben folynak.
- Rendkívüli esetben csak vezetői engedéllyel lehet tanítási órát tantermen kívül megtartani.
- A tanuló köteles a 8:00 – 16:00 óráig tartó tanórai és tanításon kívüli foglalkozáson részt venni. Szülő kérelmére az igazgató felmentheti a tanulót a tanórán kívüli foglalkozások alól.
- A tanóra kezdetén a felső tagozatos tanulók néma felállással köszöntik tanárukat.
- A tanulónak úgy kell viselkednie a tanítási órákon, hogy lehetővé tegye a tanár által a tanóra megtartását. Viselkedésével nem zavarhatja társait és az órát.
- Tanítási óráról tanulót fegyelmezési célból kiküldeni tilos.
- A tanítási órák rendjét az órarend tartalmazza.

A tanítási órák 45 percesek, a szünetek rendjét a csengetési rend tartalmazza:

1. óra	8 ⁰⁰ – 8 ⁴⁵
2. óra	9 ⁰⁰ – 9 ⁴⁵
3. óra	9 ⁵⁵ – 10 ⁴⁰
4. óra	10 ⁵⁰ – 11 ³⁵
5. óra	11 ⁴⁵ – 12 ³⁰
6. óra	12 ⁴⁵ – 13 ³⁰
7. óra	13 ⁴⁵ – 14 ³⁰

- A tanulók külön beosztás szerint ebédelnek
- Hetedik óra előtt az aulában várakoznak, hiszen nincs ügyelet!
- A hatodik és a hetedik óra (dupla órák esetén, pl. nyelvi, informatika óra, sportkör) szükség szerint összevonható. Ebben az esetben a hatodik óra 13:00-kor kezdődik, ekkor a tanulók az ötödik óra után ebédelhetnek. A hetedik óra ilyenkor 14:30-kor ér véget.
- Bizonyos iskolai rendezvények esetén rövidített órákat tartunk.

1. óra	8 ⁰⁰ – 8 ³⁵
2. óra	8 ⁴⁵ – 9 ²⁰
3. óra	9 ³⁰ – 10 ⁰⁵
4. óra	10 ¹⁵ – 10 ⁵⁰
5. óra	11 ⁰⁰ – 11 ³⁵
6. óra	11 ⁴⁵ – 12 ²⁰

2.3 A TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK

- A délutáni foglalkozások 14:00 órától kezdődnek. Idejük 45 perc és közöttük 10 perc szünet van. Rendkívüli esetben két tanórát össze lehet vonni, ha a foglalkozás azt megköveteli.
- A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – a felzárkóztató foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások kivételével – önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra a tanulóknak az előző tanév végén, vagy tanév elején kell jelentkeznie, és a jelentkezés egy tanévre szól.
- A tanórán kívüli foglalkozások idejét és helyét a délutáni órarend és a terembeosztás tartalmazza.
- A délutáni tanórán kívüli foglalkozásokat az iskola nevelői 14:00 és 16:00 között szervezik meg.
- A felzárkóztató foglalkozásra, tanulószobára, napközire, valamint az egyéni foglalkozásra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki. A tanulók részvétele a felzárkóztató foglalkozásokon, tanulószobai foglalkozáson, valamint az egyéni foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az iskola igazgatója adhat.
- A tanórán kívüli foglalkozásokról történő távolmaradást is igazolni kell. A tanórán kívüli foglalkozásokról ismételten igazolatlanul mulasztó tanuló az igazgató engedélyével a foglalkozásról kizárható.
- Az iskolai könyvtár a tanulók számára a tanítási napokon az aktuális kiírás szerint tart nyitva, melyet a könyvtár éves munkaterve határoz meg. A könyvtár szolgáltatásait csak az iskolai könyvtárba beiratkozott tanulók és iskolai dolgozók, valamint az iskolában foglalkoztatottak vehetik igénybe. A beiratkozás minden tanév elején egyénileg történik, és egy tanévre szól.
- A délutáni foglalkozásokra az aulában kell gyülekezni. A tanítás vége és a délután kezdődő foglalkozások közötti időben a tanulók a könyvtárban vagy a földszinti aulában tartózkodhatnak úgy, hogy viselkedésükkel a tanítást nem zavarhatják.
- A tanulók a foglalkozást tartó felnőttel mehetnek a termekbe. Ha a foglalkozást vezető tanár akadályoztatása esetén 10 percnél belül nem jelenik meg az aulában, akkor a tanuló köteles visszatérni az osztályterembe.

Az iskola a tanulók számára – a tanórai foglalkozások mellett – az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi:

- Tehetséggondozó, felzárkóztató és egyéni foglalkozások: Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik a szabad órátömeg és pedagógus kapacitás függvényében
- Napközis foglalkozás: 1-6. évfolyamon működik
- Tanulószoza: 7.-8. évfolyamon működik
- Iskolai sportkör: Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója lehet. Az iskolai sportkör sportcsoportjainak foglalkozásai a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- Szakkörök: A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények (min. 5 fő jelentkező esetén) és az iskolai lehetőségeink figyelembevételével – az előző tanév végi jelentkezések alapján az iskola vezetősége dönt. Szakkör vezetését – az iskola igazgatójának megbízása alapján – csak olyan felnőtt láthatja el, aki az iskola dolgozója.
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük.
- Kirándulások. Az iskola nevelői a nevelői munka elősegítése céljából az osztályok számára évente kétszer a munkatervben meghatározott napokon, egynapos tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulók részvétele a kiránduláson önkéntes, a felmerülő költségeket amennyiben a fenntartó nem tudja finanszírozni/tervezni, a szülők átvállalhatják. Kirándulási nap szorgalmi idővel bővíthető, és csak akkor adható, ha az osztály 90%-a jelezte részvételét.
- Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány órájának feldolgozását, a követelmények teljesítését segítik a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.
A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon – ha az tanítási időn kívül esik vagy költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket - szülő fizeti
- Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények, stb.). A tanulók részvétele a szabadidős rendezvényeken önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- A fenti szabályok vonatkoznak azokra a délutáni foglalkozásokon résztvevőkre is, akik más intézmény, illetve sportegyesület tevékenységein vesznek részt.

2.3.1 A tanulók részvételi joga és térítési kötelezettsége az iskolán kívüli foglalkozásokon

A pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, a minden tanuló számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, intézményen kívüli kulturális, művészeti, foglalkozás, térítésmentes, ezért nem kérünk pénzt. (LEP program)

Amennyiben tervezhetőségi/finanszírozási okokból egy tervezett program nem megvalósítható, akkor szabadon választott tevékenységnek kell tekinteni.

Az iskola által szervezett programokon minden érintett tanulónak lehetősége van részt venni, függetlenül attól, hogy térítéses vagy sem.

Joga van a szülői szervezeteknek is programokat szervezni, ehhez kérhetnek pedagógiai segítséget, de ezekre nem vonatkozik az iskola házirendje.

2.4 A NAPKÖZIS FOGLALKOZÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- A délutáni foglalkozáshoz minden tanulónak joga van.
- A napközis foglalkozásra tanévenként előre minden év májusában, illetve első évfolyamon a beiratkozáskor kell jelentkezni. A szülő tanév közben is kérheti gyermeke napközis foglalkozásra való elhelyezését. A foglalkozás alóli mentesség, indokolt esetben csak a szülő írásbeli kérésére lehetséges.
- A napközis foglalkozások a délelőtti tanítási órák végeztével – a csoportba járó tanulók órarendjéhez igazodva – kezdődnek és délután 16:00 óráig tartanak. Szülői igény esetén a napköziben a tanulók számára 16:00 óra és 18:00 óra között az iskola felügyeletet biztosít.
- A napközis foglalkozásról való hiányzást a szülőnek igazolnia kell. A tanuló a napközis foglalkozásról csak a szülő személyes vagy írásbeli kérelme alapján távozhat el. Rendkívüli esetben – szülői kérés hiányában – a tanuló eltávozására az igazgató vagy az igazgató-helyettes engedélyt adhat.
- A tanulási idő védelme érdekében javasolt, hogy a szülő indokolt esetben vigye el gyermekét a napköziből 15:00 óra előtt.
- A foglalkozás végén 16:00 órakor a nevelő a tanulókat az iskola kapujáig kíséri. A szülő az iskola kapuján kívül várhatja meg gyermekét.
- A tanítás nélküli munkanapokon – igény esetén – ügyelet biztostunk.
- A tanítási órák után vagy a napköziből – a szülő akadályoztatása esetén – csak írásbeli szülői engedéllyel, nyilatkozattal viheti el kisebb testvérét az a tanuló, aki még nem töltötte be a 14. életévét.

2.5 ÜNNEPÉLYEK, MEGEMLÉKEZÉSEK RENDJE, HAGYOMÁNYÁPOLÁS

- A hagyományok ápolása az iskola jó hírnevének megőrzése az intézmény minden tanulójának és dolgozójának kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, valamint az ünnepi megemlékezések időpontjait a tantestület az éves munkatervében határozza meg.

- Az ünnepélyeken a tanulók számára előírt viselet: fehér ing/blúz, sötét szoknya/nadrág, iskolai sál/nyakkendő, illetve az egyéb rendezvényeken (pl. sportrendezvény) az iskola pólója.

2.6 AZ ISKOLA ÉPÜLETÉNEK HASZNÁLATA

- Az iskola épületébe belépő személyt a kapuban szolgálatot teljesítő felnőtt szükség szerint személyazonosságának igazolására felszólíthatja!
- Az iskola egész területén a balesetek elkerülése érdekében az épületben – tanterekben és a folyosókon - szaladgálni, az udvaron fára, a kihelyezett sportszerekre és a kerítésre mászni tilos! A sporteszközök csak rendeltetésszerűen és tanári felügyelet mellett használhatók. A kölcsönzött eszközöket vissza is kell vinni a szertárba!
- Az iskola helyiségeinek alkalmoszerű használatára (külsős rendezvények) az iskola igazgatója adhat engedélyt, amelyet az iskola működtetője hagy jóvá. A működtető külön szerződést köt a bérlőkkel, akik szintén kötelesek az iskola házirendjét betartani.
- 7:30 előtt érkező tanulók az ügyeleti helynek kijelölt területen tartózkodhatnak.
- A termekbe, a tantermek előtti folyosórészre a tanulók 7:30 után mehetnek be, ahol a tanítás megkezdéséig és az óráközi szünetekben tanári felügyelettel tartózkodhatnak. A szaktantermekben, a tornateremben és a könyvtárhelyiségben tanári felügyelet nélkül még az óráközi szünetekben sem tartózkodhatnak. A pincébe csak tanári kísérettel mehetnek le a tanulók!
- A tanulók az osztályfőnök által összeállított ülésrendben ülnek, melyet a szaktanár saját óráján módosíthat.
- A termeket tanórán kívüli foglalkozások céljára csak tanári felügyelet mellett lehet igénybe venni.
- Az osztályterekben a tanuló által okozott kárért a gondviselő anyagi felelősséggel tartozik.
- A szaktantermek felszerelésének használata kizárólag a felelős tanár engedélyével és felügyeletével lehetséges, és az ott okozott szándékos rongálásért a gondviselő anyagi felelősséggel tartozik.
- A tanuló kötelessége, hogy ügyeljen az intézmény rendjére, tisztaságára. Az utolsó tanítási órája után kötelessége a padból a szemetet kiüríteni és a padra a székeket felrakni.
- Az utolsó óra után a világítást le kell kapcsolni, az elektronikus eszközöket ki kell kapcsolni, az ablakokat és a termeket be kell zárni! Ennek ellenőrzése az utolsó órát tartó pedagógus feladata.
- A tanítás befejeztével a tantermet, az iskola épületét és udvarát csak felügyelettel lehet használni.

2.7 DIÁKÉTKEZTETÉS

- Iskolánkban önkiszolgáló étkeztetés folyik. Iskolánk tanulói napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülhetnek, az alábbiak közül választva: tízórai és ebéd, csak ebéd, ebéd és uzsonna vagy háromszori étkezés.

- Az étkeztetésre jelentkezni, illetve azt lemondani – tanév közben is - csak írásban lehet. az étkeztetési felelősnél. Az étkezési kártya használatáról – az EGOMIR házirend rendelkezik.
- Az étkezésre vonatkozó egyéb, az EGOMIR által előírt szabályok a <http://szigja.hu/etkezes/> címen találhatóak.

2.8 VÉDŐ – ÓVÓ ELŐÍRÁSOK

A tanulók egészségének, testi épségének megőrzését szolgáló szabályok

- A tanuló számára tilos mindenféle, az egészségre káros élvezeti szer intézménybe való bejuttatása, terjesztése és fogyasztása, ide értve a különféle energia italokat is. E tilalom megsértése fegyelmi felelősségre vonással jár.
- A tanuló számára tilos mindenféle, mások testi épségét és biztonságát veszélyeztető tárgy iskolába történő behozatala. E tilalom megsértése fegyelmi következményekkel jár.
- Szerencsejáték vagy bármilyen üzletelés az iskola területén tilos.
- A tanuló kötelessége, hogy:
  - óvja saját és társai testi épségét, egészségét
  - elsajátítsa és alkalmazza az egészséget és a biztonságát védő ismereteket
  - betartsa, és igyekezzon társaival is betartatni az osztályfőnökétől, illetve a nevelőtől hallott, a balesetek megelőzését szolgáló szabályokat (munka- és tűzvédelmi; kirándulások előtti balesetvédelmi oktatás)
  - azonnal jelentse az iskola valamelyik dolgozójának, ha saját magát, társait vagy másokat veszélyeztető helyzetet, tevékenységet, illetve valamilyen rendkívüli eseményt (pl.: természeti katasztrófát, tüzet, robbantással történő fenyegetést) vagy balesetet észlel
  - azonnal jelentse az iskola valamelyik nevelőjének – amennyiben ezt állapota lehetővé teszi -, ha rosszul érzi magát, vagy megsérült
  - megismerje az épület kiürítési tervét, és részt vegyen annak évenkénti gyakorlatában
  - rendkívüli esemény (pl.: természeti katasztrófa, tűz, robbantással történő fenyegetés) esetén pontosan betartsa az iskola felnőtt dolgozóinak utasításait, valamint az épület kiürítési tervében szereplő előírásokat
  - betartsa a fizika–kémia terem, informatika terem, tornatermek, technika műhely, tűzzománc- és kerámia műhely rendjét, amelyet az első oktatási órán a szaktanár ismertet a gyerekekkel.
- A vészhelyzetet négy-nél több szaggatott csengés, vagy kolomp jelzi.
- Vészhelyzet esetén a tanulók az órát tartó nevelővel a lehető leggyorsabban, holmijukat hátrahagyva az előre kijelölt menekülési útvonalon hagyják el az épületet.
- A bombariadó miatt elmaradt tanórákat az iskolavezetés által kijelölt napon pótolni kell.
- A testnevelési órákra, edzésekre (a sportfoglalkozásokra) vonatkozó külön szabályok:
  - A tanuló a tornateremben csak pedagógus felügyeletével tartózkodhat.

- A sportfoglalkozásokon a tanulóknak – az utcai (iskolai) ruházat helyett egyforma felszerelést (tornacipő vagy edzőcipő, fehér póló vagy iskolapóló, fekete tornanadrág/melegítő) kell viselniük.
  - A sportfoglalkozásokon tilos a rágózás, a tanulók nem viselhetnek karórát, gyűrűt, nyakláncot, lógó fülbevalót és egyéb ékszereket, mert az balesetveszélyes. - Az öltözőkben hagyott értékekért az iskola felelősséget nem vállal.
  - A testnevelő tanárok által kijelölt öltözőfelelős tanulók feladata bemenetkor és az öltöző elhagyásakor a helyiségek ellenőrzése. Ha rendellenességet tapasztalnak, akkor azt a szaktanárjuknak kell jelenteniük. Ellenkező esetben a kárért az illető osztály a felelős.
  - A felsős tanuló az öltözőben öltözik át az óra előtt és után.
- A tanuló joga, hogy rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön, és igénybe vehesse az iskolaorvosi szolgálatot.
  - Az iskolaorvos rendelési ideje a rendelő ajtaján és az iskolai honlapon került kiírásra. Az iskolaorvos elvégzi – vagy szakorvos részvételével biztosítja – a tanulók egészségügyi állapotának ellenőrzését, szűrését az alábbi területen:
    - fogászat: évente (Iskolán kívül szervezett egészségügyi ellátásra a tanulócsoportokat az iskolavezetés által kijelölt tanár kíséri oda és vissza.)
    - az törvény által előírt¹ vizsgálatok és védőoltások
    - a tanulók fizikai állapotának mérése: évente egy alkalommal - valamint a továbbtanulás, pályaválasztás előtt álló tanulók vizsgálata
    - A tanulók higiéniai, tisztasági szűrővizsgálatát védőnő végzi el az iskolában.
    - Az iskolapszichológus elérhetősége és rendelési ideje megtalálható az iskola honlapján.
    - Az iskola pedagógusainak a tanév első óráján ismertetniük kell az egyes tantárgyakra vonatkozó balesetvédelmi előírásokat.

2.9 ÖLTÖZKÖDÉS, ÉKSZER ÉS EGYÉB TÁRGYAK BEHOZATALA AZ ISKOLÁBA

- A tanuló köteles saját értéktárgyaira, ruházatára és iskolai felszereléseire vigyázni. Saját felelősségükre van bízva a tárgyak őrzése. Ha ezek a tanuló gondatlansága miatt elvesznek, megrongálódnak vagy megsérülnek, az iskola ezekért anyagi felelősséget nem vállal.
- A tanulók az iskolába a tanuláshoz szükséges eszközökön, felszerelésen túl más dolgokat csak akkor hozhatnak magukkal, ha azt előre valamelyik nevelővel megbeszélik, vagy a tanítás kezdetén az órát tartó nevelőnek bejelentik.
- Nagyobb értékű tárgyat (ékszert, mobiltelefont, okos/értékes órát, stb.) valamint nagyobb összegű pénzt a tanulók az iskolába csak a szülő engedélyével – rendkívül szükséges esetben – hozhatnak. Ezekért a tárgyakért elvesztésük, ellopásuk esetén az iskola nem vállal felelősséget.

¹ 1997. évi CLIV. törvény járványügyre vonatkozó rendelkezései és 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet

- Nagyobb értékű tárgyat (ékszert, mobiltelefont, értékes órát, stb.) valamint nagyobb összegű pénzt a tanulók az iskolába csak a szülő engedélyével – rendkívül szükséges esetben – hozhatnak. Ezekért a tárgyakért elvesztésük, ellopásuk esetén az iskola nem tud felelősséget vállalni.
  - Amennyiben a szülő engedélyezi a mobiltelefon iskolába történő hozatalát, a tanuló az iskolai tartózkodás alatt a mobiltelefonnal, okos eszközökkel nem zavarhatja az órát! A mobiltelefont, okosórát a táskában, vagy szekrényben lenémított állapotban kell tartani, amíg az épületben tartózkodik a tanuló. Abban az esetben, ha a mobil eszközök, okosórák hangot adnak ki, rezegnek vagy bármilyen más módon zavarják a tanórát, akkor az eszközt ki kell tenni a tanári asztalra az óra végéig. Szünetben a tanuló visszakapja az eszközt, akinek kötelessége újra lenémított állapotban a táskában, vagy szekrényben elhelyezni. A mobil eszközök (mobiltelefon, okosóra, tablet, laptop, játékkonzol, mindenféle hang és kép rögzítésére használható eszköz stb) nem engedélyezett használata súlyos büntetést von maga után, amelyek a következő fokozatok:
    - Első alkalommal, ha megszegi a Házi rendet:
    - tantestületi figyelmeztetés,
    - Második alkalommal:
    - tantestületi intés,
    - Harmadik alkalommal:
    - tantestületi megrovás.
  - Mobil eszközöket (telefont, okosórát, tabletet, laptop, játékkonzol, mindenféle hang és kép rögzítésére használható eszköz stb.) csak igazgató/szaktanár engedélyével lehet használni a meghatározott órai/iskolai tevékenységre.
  - Az iskola területén és iskolai rendezvényeken, programokon tanuló társakról, pedagógusokról, iskolai dolgozókról fotót, videót, hangfelvételt készíteni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:48. § -a értelmében kizárólag az érintettek személyes beleegyezésével lehet. Az engedély nélkül fotózott, felvett személy jogosult a törvényben meghatározott felróhatóságtól független szankciók bírósági úton történő érvényesítésére.
- A telefont a tanórákon kikapcsolt, lenémított állapotban a táskában kell tartani. Tanítási órákon a telefon csak a nevelő engedélyével használható.
- Amennyiben a diák a telefont a tanórán engedély nélkül használja:
  - első alkalommal szóbeli figyelmeztetésben részesül,
  - második alkalommal a telefont a tanári asztalra helyezi ki, a tanóra végén visszakaphatja,
  - harmadik alkalommal a pedagógus írásbeli figyelmeztetőben részesíti a tanulót
  - következő kihágás esetén az igazgatóhoz, vagy akadályoztatása esetén az igazgató-helyetteshez kerül a telefon, melyet a gondviselő, vagy annak nagykorú megbízottja vehet át.
- Szünetekben a tanuló telefonját kikapcsolt, lenémított állapotban a táskájában tartja.

Amennyiben a pedagógus észreveszi, hogy a diák használja a telefonját:

- első alkalommal szóban figyelmezteti

- második alkalommal írásbeli figyelmeztetésben részesíti a tanulót.

- Amennyiben a tanuló előzetes engedély vagy bejelentés nélkül hoz az iskolába a tanuláshoz nem szükséges eszközt, a tanuló köteles az eszközt átadni a nevelőnek. Ha ezt felszólításra nem teszi meg a soron következő fegyelmi fokozatot kaphatja. Első alkalommal a tanítási óra végén kaphatja vissza, további esetekben a tanítás végén.
- Ha a tanulók az iskolába kerékpárral és más közlekedési eszközzel – roller, görkorcsolya, deszka – érkeznek, ezeket az iskola területén tilos használni. Azokat az iskola/udvar kijelölt részén kell tartani, de az elhelyezett közlekedési eszközökért az iskolának nem áll módjában felelősséget vállalni.
- A tanórán kívüli programokra engedéllyel behozott felszerelésért, tárgyakért mindenki maga felel!
- Elvárjuk tanulóinktól, hogy a hétköznapi és az ünnepi viseletük a közízlésnek, iskolai környezetnek megfelelő, ápoltságú ruházat legyen.
- A tanuló köteles az iskolai ünnepeken ünneplő ruhát és az iskolai sálát/nyakkendőt viselni. Ez a lányok számára a fehér blúz, valamint sötétkék vagy fekete, egyszínű, szoknya/alj. A szoknya érhet a lábszár közepéig vagy térdig. A fiúk részére az öltöny vagy a sötét nadrág, fehér ing az ünnepi öltözet. Az ünnepi öltözethez sötét cipő tartozik. Az ünnepeken megengedett a lányok számára is a sötét, egyszínű nadrág viselete a sötét alj helyett.
- A tanuló alkalomhoz illő, évszaknak megfelelő, közízlést nem sértő öltözképpen és hajviselettel jelenhet meg az iskolában. Lányoknál a derékig érő, alsóneműt takaró alsó, nem túl rövid szoknya/sort a megengedett. A fiúknál is kötelező az olyan nadrág viselete, amely takarja az alsóneműt.

3. A TANULÓK JOGAI

- A tanulót megilletik az általános emberi és állampolgári jogok.
- A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait a beiratás napjától gyakorolhatja, egyes jogok azonban (szociális támogatás, választási jogok, helyiségek használatának joga) csak a tanév során illeti meg.
- A tanuló joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.
- 7-8. évfolyamos tanulók - tanítási évenként legfeljebb két alkalommal - pályaválasztási célú rendezvényen vegyen részt, vagy pályaválasztási céllal maradjon távol, feltéve, ha a részvételt a szervező intézmény által kiállított igazolással igazolja.
- A tanuló joga, hogy személyiségét, emberi méltóságát tiszteletben tartsák.
- A tanuló joga, hogy amennyiben rosszul érzi magát, vagy valami olyan esemény történt vele a nap során, amely gátolja a tanulásban való részvételét, azt jelezze az órát tartó tanárnak vagy az osztályfőnöknek, végső esetben az igazgatónak. Joga, hogy indokolt esetben felmentést kérjen a tanórán való részvétel alól.
- A tanulónak joga, hogy vallási és világnézeti vagy más meggyőződését, nemzeti vagy etnikai önazonosságát tiszteletben tartsák, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik

jogszabályba, és ez nem sérti másoknak e jogát, és nem korlátozza társai tanuláshoz való jogának gyakorlását.

- A tanulók kezdeményezhetik diákkörök, szakkörök létrehozását és részt vehetnek azok munkájában. E körök létrehozásához legalább 14 fő szükséges.
- A tanuló joga, hogy a délutáni (pl. napközis), és egyéb nem tanórai foglalkozásokon az ott elfogadott viselkedési normák szerint vegyen részt.
- A tanulónak joga van a rendszeres egészségügyi felügyeletre és ellátásra, ami az iskolaorvos és a védőnő koordinálásával tanítási időben történik.
- A tanulók szabad véleménynyilvánítási jogának megnyilvánulása a DÖK-ön keresztül történhet.

- A tanuló jogorvoslatért fordulhat az iskola igazgatójához, osztályfőnökéhez, a gyermekvédelmi felelőshöz, a diákönkormányzathoz és a szülői szervezethez.
- A tanulónak joga, hogy szóban és írásban tájékoztatást kapjon személyét, nyilvántartott adatait és tanulmányait érintő kérdésekben.
- A tanulónak jogaik gyakorlásához az iskolától minden szükséges információt meg kell kapniuk.

3.1 DIÁKÖNKORMÁNYZAT

- A kollektív tanulói jogokat az iskolai diákönkormányzat gyakorolja. diákönkormányzatot (DÖK) létrehozhatnak a tanulók, tanulóközösségek, diákkörök.
- A diákönkormányzatnak véleményezési joga van a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekben.
- A DÖK joga egy tanítás nélküli munkanap kiválasztása és megszervezése - a nevelőtestület véleményének kikérése mellett.
- A tanulók az 5. évfolyamtól osztályonként 2 főt delegálhatnak képviselőnek. Minden tanuló választó és választható. (4.évfolyam megfigyelőként vehet részt)
- A DÖK a segítő pedagógus vezetésével munkatervet készít, havonta ülésezik.
- A DÖK az iskola helyiségeit díjmentesen használhatja tanári felügyelettel.

4. A TANULÓK KÖTELESSÉGE

- A tanuló kötelessége, hogy tiszteletben tartsa az intézmény vezetőinek, tanárainak, alkalmazottainak, valamint tanuló társainak jogait és emberi méltóságát.
- Az internetes közösségi oldalak használata során, valamint bármilyen írásbeli megnyilvánulás alkalmával a tanuló köteles az erkölcsi normákat megtartva a személyiségi jogokhoz fűződő jogokat tiszteletben tartani.
- A tanuló köteles bármilyen verbális és nonverbális megnyilvánulása alkalmával az erkölcsi normákat megtartva a személyiségi jogokhoz fűződő jogokat tiszteletben tartani.
- A tanuló kötelessége, hogy részt vegyen a kötelező és a választott foglalkozásokon; eleget tegyen – rendszeres munkával, fegyelmezett magatartással, képességeinek

megfelelően – tanulmányi kötelezettségeinek. Készítse el házi feladatát! Felkészülten érkezzen az órára!

- Tartsa be a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások rendjét. Tanítási idő alatt és a délutáni foglalkozások idején az iskola épületét engedély nélkül elhagynia nem szabad.
- A tanítási órákra, egyéb foglalkozásokra magával hozza tanszerét, felszerelését! A felszerelés ismétlődő hiányát jelezzük a szülőnek, ezek után az órai munkára értékelés adható.
- Azt a tanulót, akinek tanulmányi eredménye és/vagy szociális környezete indokoltta teszi, délutáni foglalkozásra, korrepetálásra, tanulószobai foglalkozásra javasolhatja az osztályfőnök, a szaktanár, a gyermekvédelmi felelős. A foglalkozáson való részvétel kötelező.
- A tanuló kötelessége, hogy védje, óvja saját és társai testi épségét, egészségét.
Haladéktalanul jelentse, ha veszélyeztető helyzetet, balesetet észlel.
- Tartsa be a védő, óvó rendszabályokat! Az iskola helyiségeit és hozzá tartozó területeket ezek betartásával használhatja!
- A tanuló kötelessége, hogy életkorához és fejlettségéhez, valamint iskolai elfoglaltságához igazodva –pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett – közreműködjék saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, rendezvények előkészítésében, lezárásában, a rend helyreállításában.
- A tanuló kötelessége, hogy megőrizze, az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használatos eszközöket. Óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit! A hanyagságból fakadó vagy szándékos rongálásért a tanuló személyesen felel és kártérítésre kötelezhető.
- A tanuló kötelessége, hogy az emberi együttélés normái szerint viselkedjen, a Házirend előírásait betartsa.
- A Házirend be nem tartása, megszegése elmarasztalást von maga után. A fegyelmi büntetések, eljárások szabályait a FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK ELVEI ÉS FORMÁI című fejezet határozza meg.

4.1 A hetesek feladatai:

- A hetesek megbízatása egy hétre szól. A heteseket az osztályfőnök jelöli ki.
- Csoportbontás esetén a hetesi feladatokat a csoportmegbízott látja el abban az esetben, ha a hetes nem az adott csoportban van.
- Gondoskodnak a tanterem megfelelő előkészítéséről a tanórákra (tisztá tábla az órát tartó nevelő utasításai szerint).
- Ügyeljenek a terem tisztaságára, különös tekintettel a tanári asztalra, ha szükséges gondoskodjanak a szemét eltakarításáról!
- A szünetekben tartózkodjanak a teremben, ügyeljenek a társaik felszerelésére, az ablakokat tartsák zárva! A tanterem szellőztetése a tanórák ideje alatt történik, illetve a szünetekben csak tanári felügyelet mellett.
- Az óra kezdetén a nevelő megérkezéséig felügyelnek az osztály rendjére.

- A fegyelmezetlen tanulókat figyelmeztetik.
- Az órát tartó nevelőnek az óra elején jelentik a hiányzó tanulókat.
- Ha az órát tartó nevelő a becsöngetés után öt perccel nem érkezik meg a tanterembe, értesítik az vezetőséget.
- Az óra végén a táblát letörlik, ellenőrzik a tanterem rendjét, tisztaságát, becsukják az ablakokat.

5. TANULÓ MULASZTÁSÁNAK RENDJE, A KÉSÉS

- A tanulók hiányzását, illetve késését a tanítási órákról, valamint a tanórán kívüli foglalkozásokról igazolni kell. Ha a gyermek, a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan.
  - A beteg gyermek, tanuló az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt. Ha a pedagógus megítélése szerint a gyermek beteg, gondoskodik a többi gyermektől, tanulótól való elkülönítéséről, és a lehető legrövidebb időn belül értesíti a gyermek, a tanuló szüleit. Azt, hogy a gyermek ismét egészséges és látogathatja a nevelési-oktatási intézményt, részt vehet a foglalkozásokon, orvosnak kell igazolnia. Az igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát is.
  - A mulasztás okát a hiányzás első napján jelezze a szülő az osztályfőnöknek.
  - Az étkezés lemondása szülői feladat.
- Gondviselői hatáskörben félévente 5-5 tanítási napot igazolhat szülő. Egyben maximum 3 nap igazolható.
  - Ez rendelkezésükre áll rövid családi program, hivatalos okmány készítése, gyengélkedés stb. céljából.
  - A várható távollétet előre kell jelezni az osztályfőnök felé.
  - Betegség esetén orvosi igazolás szükséges. Iskolánk **nem fogad el orvosi igazolás helyett szülői nyilatkozatot** arról, hogy a gyerek beteg volt.

Igazgatói engedély kérhető hosszabb távolléthez, rendkívüli családi program estén (síelés, külföldi utazás). A nyomtatvány „Iskolai kikérő” néven megtalálható az iskola honlapján, a hivatalos dokumentumok között.

- A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha
  - a szülő írásbeli kérelmére a tanuló előzetesen engedélyt kapott a távolmaradásra
  - a tanuló beteg volt, és azt a továbbiakban meghatározottak szerint igazolja
  - a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni
  - 7.-8. évfolyamon tanítási évenként legfeljebb két alkalommal, ha a tanuló pályaválasztási céllal marad távol, feltéve, ha a részvételt a szervező intézmény által kiállított igazolással igazolja.
- A mulasztó tanuló iskolába jövetelének első napján, de legkésőbb öt tanítási napon belül feltölteni a Krétába. Az orvosi igazolást, kérjük, a szülő is írja alá.
- A tanuló órái igazolatlanak minősülnek, ha az előírt határidő alatt nem igazolja távolmaradását.
- Az iskola 1 óra igazolatlan mulasztás után értesíti a szülőt és felhívja figyelmét a mulasztás következményeire. Második igazolatlan mulasztásnál az iskola a Gyermekjóléti Szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.

- Egy tanítási évben 10 óra igazolatlan mulasztás után ismételtén értesíti a szülőt, valamint a Gyermekjóléti Szolgálatot.

30 órát meghaladó igazolatlan mulasztás esetén értesíti a szülő tartózkodási helye szerinti illetékes Kormányhivatal Járási Hivatalát, továbbá ismételtén tájékoztatja a Gyermekjóléti Szolgálatot.
- 50 órát elérő igazolatlan mulasztás esetén ismételtén tájékoztatja a Gyermekjóléti Szolgálatot és értesíti a tanuló tartózkodási helye szerinti illetékes Kormányhivatal Járási Hivatalát, amely kezdeményezi az iskoláztatási támogatás szüneteltetését a MÁK-nál.
- A tanulónak egy tanévben összes hiányzása (igazolt és igazolatlan együtt) nem haladhatja meg a 250 órát, illetve egy adott tantárgyból a hiányzása a tanítási órák 30%-át, és a tanév végén nem osztályozható, a nevelőtestület osztályozóvizsga letételét engedélyezheti.
- Ha tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor is osztályozóvizsgát kell tennie.
- Az osztályozóvizsga tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményeit, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozóvizsgára jelentkezés módját, határidejét a pedagógiai program tartalmazza. A házirend melléklete tartalmazza a vizsgakövetelményeket.
- Amennyiben a tanuló elkésik a tanítási óráról, az órát tartó pedagógus a késés tényét, idejét az e-naplóba bejegyzi. Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, a késést igazolnia kell. A késések idejét össze kell adni. Ha ez az idő eléri a tanórai foglalkozás időtartamát, a késés egy ~~igazolt~~ vagy igazolatlan órának minősül. Az elkéső tanuló nem zárható ki a tanóráról, foglalkozásról.
- Az a tanuló, aki 7:55 után érkezik későnek bizonyul. Ezt a ténytet az osztályfőnöke jelzi a Kréta naplón keresztül a szülő felé. Három késésért az osztályfőnöknek a soron következő fegyelmi fokozatot kell adnia, és kezdeményeznie kell a szülővel egy megbeszélést.
- Három tanórai késés után osztályfőnöki figyelmeztetés jár.
- A tanítási napon a tanítási óráról vagy az iskola által szervezett foglalkozásról engedély nélkül távolmaradó, vagy onnan engedély nélkül eltávozó 14. életévét be nem töltött tanulóval szemben a rendőrség intézkedést kezdeményezhet. (2012. évi CXX. tv. az iskolakerülés elleni fellépésről).
- Az a tanuló, aki a témazáró napján „egy napos hiányzást” produkál, másnap a tanulószoba, illetve a napközi ideje alatt a témazárót a tanára kérésére pótolnia kell.
- Egy napos hiányzás esetén a tanuló köteles a tananyagot bepótolni a következő tanórára.
- Többnapos (4-nél több) hiányzás esetén a hiányosságok pótlására egy hét áll rendelkezésre, számonkérés csak ezután lehetséges.

6. TANKÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉRŐL

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 45. § alapján

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-ig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez.

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján

- Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól.
- Akkor is osztályozó vizsgát kell szervezni az egyéni munkarendben tanuló gyermek számára, ha – akár a magántanulói jogviszonyának létesítését megelőző időszakban, akár az órák rendszeres vagy időnkénti látogatásának eredményeként – rendelkezik elegendő osztályzattal ahhoz, hogy az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint le lehetne zárni.
- Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarendben tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A tanuló magatartását és szorgalmát ilyenkor nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az őket érintő kötelességekről és jogokról. Az egyéni munkarendben tanuló gyermek az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra is.
- Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarendben folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról
  - a) a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító a nevelési tanácsadást ellátó intézménynek
  - b) sajátos nevelési igényű tanuló esetén az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat keretében kell gondoskodni.

- A tanuló egyéni munkarend keretében teljesíti tankötelezettségét, ha szakorvosi vélemény alapján részesül tartós gyógykezelésben. Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról.
- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

7. TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI

- Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
  - példamutató magatartást tanúsít
  - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
  - vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez
  - vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb., versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt
  - vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola dicséretben részesíti.
- Az iskolában – a tanév közben – elismerésként a következő dicséretetek adhatók:
  - Tanítói dicséret (Odaítélését a tanító, napközis nevelő határozza meg. Adható tanulmányi munkáért vagy közösségi tevékenységért.)
  - Szaktanári dicséret (Odaítélését a szaktanár határozza meg. Adható az adott tantárgyban elért versenyeredményekért, kutató- vagy sorozatos gyűjtőmunkáért, folyamatos kiemelkedő tanulmányi munkáért, szakköri, szertárosi stb. feladatvégzésért.)
  - Osztályfőnöki dicséret (Odaítéléséről az osztályfőnök dönt. Adható több dicséret alapján, vagy egyszeri közösségi munkáért.)
  - Igazgatóhelyettesi dicséret (Odaítéléséről az igazgatóhelyettes dönt. Adható tanulmányi versenyen, sportversenyen helyezést elért tanulóknak, valamint minden más esetben, amikor a tanuló kiemelkedő teljesítményt nyújt.)
  - Igazgatói dicséret (Odaítéléséről az igazgató dönt. Adható tanulmányi versenyen legalább megyei, sportversenyen országos dobogós helyezést elért tanulóknak, valamint minden más esetben, amikor a tanuló kiemelkedő teljesítményt nyújt.)
  - Nevelőtestületi dicséret. (Odaítéléséről a nevelőtestület dönt. tanulmányi versenyen legalább országos, sportversenyen nemzetközi dobogós helyezést elért tanulóknak, valamint minden más esetben, amikor a tanuló kiemelkedő teljesítményt nyújt.)
- A tanév folyamán, a tanulóknak
  - osztályfőnöki dicséret jár 50 db
  - igazgatói dicséret jár 100 db tantárgyi jeles osztályzat megszerzéséért (magatartás és szorgalom nélkül). Ennek számontartása és jelzése az osztályfőnök felé, tanulói kötelesség.
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:
  - példamutató magatartásért
  - kiemelkedő szorgalomért
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért oklevélben részesülnek.

- Az a nyolcadik osztályos tanuló, aki nyolc éven át kitűnő tanulmányi eredményt ért el, vagy legfeljebb két darab négyes osztályzata van, oklevelet és emlékérmét kap, melyet a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át.
- Év végén kitűnő tanulmányi eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak.
- Az egész évben nyújtott kiemelkedő teljesítményért szaktanári dicséretet adunk, amelyet a bizonyítványba is beírunk („... tantárgyból dicséretet kapott”).
- Évfolyamonként egy tanuló (évfolyamelső) oklevelet és könyvjutalmat vehet át tanévzáró ünnepélyen.
- Jó tanuló jó művész cím adható az adott évfolyam (klasszikus és népzene, képzőművészet, tánc) osztályfőnökeinek javaslata alapján annak a tanulónak, aki a tanév során kiemelkedő művészeti eredményt ért el, és bizonyítványa jó.
- Jó tanuló jó sportoló cím az adott évfolyam osztályfőnökeinek, testnevelőinek javaslata alapján adható annak a tanulónak, aki a tanév során kiemelkedő sporteredményt ért el és a bizonyítványa jó.
- Azok a tanulók, akik nem hiányoztak a tanév során, vagy kiemelkedő közösségi munkát végeztek, oklevelet vehetnek át az osztályközösség előtt.
- Az iskolai szintű versenyek esetén:
  - tanulmányi verseny: első három helyezettje oklevelet és szaktanári dicséretet kap,
  - nem tanulmányi verseny (Ki mit tud?, farsang, sportversenyek, Sportnap stb.): első három helyezettje oklevelet kap és tárgyjutalomban részesül, - szereplésre dicséret adható.
- Az iskolán kívüli versenyek:
  - városi szintű (tanulmányi, sport, egyéb) esetén: első – negyedik helyezett szaktanári dicséretet kap; szereplés esetén: osztályfőnöki dicséretben részesül
  - területi, megyei verseny esetén: első – tizedik helyezett, országos verseny esetén negyedik-tizedik helyezett igazgatói dicséretet kap, amiről az iskolarádióon keresztül mindenki értesül. Országos első-harmadik helyezett nevelőtestületi dicséretben részesül.
- A fentiek nem vonatkoznak az egyes levelező versenyekre.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban részesítjük.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- A gyermeket, a tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért az alábbiakban foglaltak szerinti dicsérettel lehet jutalmazni.
- Az iskola, amennyiben lehetősége van, felterjesztheti a diákokat városi, országos díjakra.
- A kiemelt jutalmazást, kitüntetést az egész iskolai közösséggel meg kell ismertetni. A jelentősebb jutalmak ünnepélyesen, a tanulók előtt kerülnek átadásra és felkerülnek az iskola honlapjára is.

8. FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK ELVEI ÉS FORMÁI

Azt a tanulót, aki a tanulói jogvisztonnyal kapcsolatos kötelességeit szándékosan megszegi, fegyelmező intézkedésben vagy fegyelmi büntetésben kell részesíteni.

A fegyelmező intézkedés és a fegyelmi büntetés megállapításakor figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait, valamint elkövetett vétsége súlyát.

□ Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a tanulói házirend előírásait megszegi
- igazolatlanul mulaszt
- anyagi kárt okoz
- bármely más módon árt az iskola jó hírnevének
- magasabb jogszabályokat megsért, elmarasztalásban kell

részesíteni.

□ Az iskolai elmarasztalások formái:

- tanítói figyelmeztető
- ügyeletes tanári figyelmeztető
- szaktanári figyelmeztető
- osztályfőnöki figyelmeztető, intő, rovó
- igazgatóhelyettesi figyelmeztető, intő, rovó
- igazgatói figyelmeztető, intő, rovó
- nevelőtestületi intő

□ Három beírás után a soron következő elmarasztaló fokozatot kell adni.

□ Az iskolai elmarasztalások kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.

□ Sorozatosan előforduló fegyelmi vétség, vagy súlyos kötelességszegése esetén a nevelőtestület egy bizonyos ideig/egy-egy alkalomra eltilthatja a tanulót a szabadidős programokon való részvételtől. (Ide sorolva a ballagási ünnepséget is.)

□ A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki intő” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása
- mások egészségének, testi épségének veszélyeztetése
- a lopás
- az egészségre ártalmas szerek-dohány, szeszesital, drog- iskolába hozatala, fogyasztása (első alkalommal igazgatói intő és a szülő értesítése, második alkalommal az illetékes hatóságok értesítése)
- a szándékos rongálás, károkozás

- az iskola nevelői és az iskolában dolgozók emberi méltóságának megsértése - tanáraival szemben tanúsított súlyosan tiszteletlen magatartás.
- Ennek eldöntése az érintett felek meghallgatásával az igazgató, vagy helyettesei feladata.
  - Ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
- A házirend hatálya minden iskolai szervezett foglalkozásra, programra kiterjed, ezért ezen tiltott magatartásformák előfordulása az iskola által szervezett rendezvényeken, programokon is következményekkel jár, fegyelmi eljárás indítását vonhatja maga után.
- A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt.
- Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a magasabb jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembevételével az iskola igazgatója határozza meg.

8.1 A LEGGYAKORIBB SZABÁLYSZEGÉSI FORMÁK ÉS A HOZZÁJUK RENDELT FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK

Szabályszegés, kötelességmulasztás	Fegyelmező intézkedés
tanórai fegyelmezetlenség, az óra zavarása (pl. beszélgetés, mobiltelefon-csörgés, étkezés a tanórán, stb.)	szaktanári intő
tanórán nem engedélyezett eszközök használata	szaktanári intő
sorozatos felszerelésihiány	szaktanári intő
az ülésrend megsértése	szaktanári intő
a helyiség használati rendjének megsértése	szaktanári intő
szándékos rongálás (pad-, illetve szekrényfirka, -vésés)	osztályfőnöki intő
a hetes kötelességmulasztása	osztályfőnöki intő
3 db késés tanóráról	osztályfőnöki figyelmeztetés
5 db késés iskolából	osztályfőnöki figyelmeztetés
dohányzás (cigaretta, elektromos cigaretta, vízpipa stb.)	igazgatói intő
az iskola önkényes (engedély nélküli) elhagyása	igazgatói intő
15 db késés	igazgatóhelyettesi intő
igazolás, aláírás hamisítása	nevelőtestületi intő

- Szaktárgyi jegyet nem lehet fegyelmi eszközként használni.
- Öt házi feladat hiány után elégtelen osztályzat adható.
- Öt felszerelés hiány után elégtelen osztályzat adható.
- A fegyelmező intézkedésről a szülő az elektronikus napló útján értesül.
- Különösen súlyos fegyelmezetlenség esetén fegyelmi eljárást kell kezdeményezni. Az eljárás lefolytatásának és a fegyelmi büntetés kiszabásának szabályait az iskola SzMSz-e és jogszabályok határozzák meg.
- Amennyiben a tanuló előzetes engedély vagy bejelentés nélkül hoz az iskolába a tanuláshoz nem szükséges eszközt, a tanuló köteles az eszközt átadni a nevelőnek. Ha ezt felszólításra nem teszi meg, a soron következő fegyelmi fokozatot kaphatja. Első alkalommal a tanítási óra végén kaphatja vissza, további esetekben a tanítás végén.
- Bűncselekmény gyanúja esetén az ügy tisztázására az iskolavezetés a rendőrség segítségét kérheti.

9. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSE

- A tanulók magatartásának és szorgalmának értékeléséről az osztályban tanító nevelők döntenek az osztályfőnök javaslata alapján, figyelembe véve az osztályban tanuló diákok véleményét is.
- Tanulóink magaviseletét és szorgalmát a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban minősítjük, az alábbi szempontok szerint.

9.1 A MAGATARTÁS MINŐSÍTÉSE

- Magatartáson értjük a tanuló:
  - iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát
  - önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát
  - hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban
  - házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
  - a közösség érdekében végzett tevékenységét
  - viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Értékelése: Részletesen a Pedagógiai programban

9.1.1 Megszorítások

- Igazgatói intézővel rendelkező tanuló magatartása abban a hónapban rosszra, abban a félévben legfeljebb jóra értékelhető.

- Nevelőtestületi intővel rendelkező tanuló magatartása abban a félévben legfeljebb változóra értékelhető.
- Abban a hónapban, amelyikben 2 vagy több beírása van a tanulónak, nem lehet változónál jobbra értékelni.
- Nem lehet jónál rosszabb a félévi/évvégi magatartása annak a tanulónak, akinek semmilyen beírása sincsen.

9.2 A SZORGALOM MINŐSÍTÉSE

- Szorgalmon értjük a tanuló:
  - tanulmányi munkához való viszonyát
  - munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát
  - önálló feladatai elvégzésének minőségét
  - rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendbetartását
  - aktivitását.

Értékelése: Részletesen a Pedagógiai programban

10. A TANULÓK SZÁMONKÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

- A számonkérés formái, az osztályozó-, javító-, különbözeti- szintfelmérő-, vizsgák eljárási szabályai, a tantárgyi, tanévi, részleges vagy teljes felmentések eljárási szabályai intézményünk pedagógiai programjában található meg részletesebben.
- A tanulmányok alatti vizsgákat a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20 / 2012.(VIII.31.) EMMI - rendelet 64-73.§-ai szabályozzák.
- A tanulmányok alatti vizsgák:
  - osztályozó vizsga
  - különbözeti vizsga
  - szintfelmérő vizsga
  - javítóvizsga
  - pótvizsga.
- A tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel arról
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse
  - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át és a nevelőtestület így dönt.

- A témazáró dolgozatok 75%-át nem teljesíti és a tudása egyéb módon nem mérhető
- Ha a tanuló gondviselője nem fogadja el a tanuló teljesítményének iskolai értékelését, kérheti, hogy egy vagy több tantárgyból független vizsgabizottság előtt tehessen vizsgát.
- A tanuló tanév végi jegyének megállapítására június folyamán osztályozóvizsgát, amennyiben az sikertelennek bizonyul, augusztusban javító vizsgát tehet, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma nem haladja meg a húsz tanórai foglalkozást.
- Követelmény: az adott évfolyam adott tantárgyának követelményeivel megegyeznek, az egyes témakörök a félévi és év végi felmérések anyagával azonosak.
- Javító vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - a tanév végén - legfeljebb 3 tantárgyból - elégtelen osztályzatot kap
  - az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik
 Követelmény: a tantárgyi minimum ismeretek teljesítése.
- Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. Különleges esetben ettől eltérő időpontot az igazgató a tanuló kérésére kijelölhet.

A vizsgák tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményei a 2. sz. mellékletben találhatóak.

11. A TANULÓK KÖZÖSSÉGEI

- Az osztályközösség:
  - Az azonos évfolyamra járó, közös tanulócsoportot alkotó tanulók osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösség élén – mint pedagógusvezető – az osztályfőnök áll.
  - Az osztály tanulói maguk közül – az osztály képviselőjére, valamint közösségi munkájának szervezésére az alábbi tisztségviselőket választják meg:
  - két fő képviselő (küldött) az iskolai diákönkormányzat vezetőségébe.
- A diákkörök:
  - Az iskolában a tanulók igényeinek, érdeklődésének kielégítésére diákkörök működnek. A diákkör lehet: szakkör, önképzőkör, énekkar, művészeti csoport, stb.
  - A diákkörök létrehozására javaslatot tehet az iskola igazgatójának az adott tanévet megelőző tanév végéig bármely tanuló, szülő, nevelő, illetve a diákönkormányzat, a szülői munkaközösség, iskolai vezetősége. A javasolt diákkör létrehozásáról minden tanév elején – az adott lehetőségek figyelembevételével – a tantárgyfelosztás, valamint az éves munkaterv elfogadásakor a nevelőtestület dönt.
  - A diákköröket nevelő, szülő vagy az iskola igazgatója által felkért nagykorú személy vezetheti.

- Diákkört önkéntes alapon létrehozhatnak – a szülők írásbeli engedélyével – az iskola tanulói is. Az így létrehozott diákkör munkáját – a diákkör által felkért – nagykorú személy segíti. A diákkör megalakulását az iskola igazgatójának be kell jelenteni, és a diákkör működésének helyszínét, idejét és egyéb feltételeit vele egyeztetni kell. A felnőtt segítő személyével kapcsolatosan be kell szerezni az iskola igazgatójának egyetértését.
  - A diákkörbe a tanulóknak a tanév elején kell jelentkezniük, és a diákkör tevékenységébe a tanév végéig részt kell venniük.
- Az iskolai diákönkormányzat:
- A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában a felső tagozat részére diákönkormányzat működik.
  - Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét az osztályokban megválasztott 2 küldöttből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja.
  - A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.
  - Az iskolai diákönkormányzat képviselőjét az iskolai diákönkormányzatot segítő nevelő látja el. A diákönkormányzatot megillető javaslattevési, véleményezési és egyetértési jog gyakorlása előtt diákönkormányzatot segítő nevelőnek ki kell kérnie az iskolai diákönkormányzat vezetőségének véleményét.
- Az iskolai diákfórum:
- Tanévenként legalább egy alkalommal iskolai diákfórumot kell összehívni.
  - A diákfórum összehívásáért minden tanév májusáig az iskola igazgatója a felelős.
  - Az iskolai diákfórumon minden felső tagozatos tanulónak joga van részt venni. A felső tagozatos osztályfőnököknek és a szaktanároknak a fórumon való részvétel kötelező!
  - A diákfórumon a diákönkormányzatot segítő nevelő, valamint a diákönkormányzat gyermekvezetője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, valamint az iskola igazgatója
  - tájékoztatást ad az iskolai élet egészéről, az iskolai munkaterről, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az iskolai házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

12. A SZÜLŐK KÖTELESSÉGE

- A szülő kötelessége, hogy
- gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét

- biztosítsa gyermeke tankötelezettségének teljesítését
- tiszteletben tartsa az iskola vezetői, pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk. (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről)

Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy a szülő a tanév során nem tesz eleget eme kötelezettségeinek, arról tájékoztatni fogjuk az arra illetékes szervezeteket.

- A szülőtől elvárjuk, hogy
  - a tanévben minimum egyszer jelenjen meg a szülői értekezleten, fogadóórán, ill. egy előre egyeztetett időpontban vegye fel a kapcsolatot az osztályfőnökkel, tanítókkal, tanárokkal
  - elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola magatartási szabályainak elsajátítását, betartatását.

13. A TANULÓK, SZÜLŐK TÁJÉKOZTATÁSA ÉS VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSA

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a nevelők folyamatosan szóban, írásban a „KRÉTA rendszer”-en keresztül tájékoztatjuk.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola vezetőségéhez, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak. Kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőivel, vagy a nevelőtestülettel.
- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról
  - az iskola igazgatója a szülői szervezet munkaközösség választmányi ülésén minden tanév elején
  - az osztályfőnökök az osztályok szülői értekezletein tájékoztatják. A szülők a tanulók egyéni haladásáról tájékoztatást kaphatnak
- szóban:
  - a szülői értekezleteken
  - a nevelők fogadó óráin
- írásban:
  - a „KRÉTA” rendszeren keresztül
  - a félévi és a tanév végi írásbeli értékelésen.
- „KRÉTA rendszer” használata esetén a szülői hozzáférés módja:

- Felhasználónév: a tanuló OM-azonosító száma (pl. 72.....) 11 jegyű szám
  - Jelszó: a tanuló születési dátuma kötőjelekkel (pl. 2018-09-01)
- A szülői értekezletek és a fogadóórák időpontjait az iskolai munkaterv tartalmazza. Az osztályfőnök, az intézmény vezetése rendkívüli szülői értekezletet is összehívhat.

14. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

14.1 SZOCIÁLIS ALAPÚ TÁMOGATÁSOK, SZOCIÁLIS ÖSZTÖNDÍJ

- Az iskola a honlapján, ill. a „KRÉTA rendszer”-en keresztül tájékoztatja a tanulókat, valamint a szülőket a szociális támogatás különböző formáiról.
- Támogatás területei az iskola által pályázati úton megkeresett támogatási lehetőségek, a fenntartó, illetve a helyi Önkormányzat, Járási Hivatal és más, az állam által meghirdetett támogatási formák és az iskolai alapítvány. A támogatások megítélése az osztályfőnök véleménye alapján a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tesz javaslatot az igazgatónak a következő szempontok figyelembevételével:
  - szociális háttér
  - tanulmányi eredmény.

14.2 EGÉSZSÉGÜGYI ELJÁRÁSOK

- A tanulók rendelkezésére áll adott napokon 8- 13 óra között az iskolai védőnő és az iskolaorvos. Az iskolai SzMSz-e szabályozza a rendszeres orvosi vizsgálatok, szűrések rendjét. Amennyiben a tanulónál betegség tüneteit észlelik, a védőnő ellátja, majd az iskola értesíti a tanuló szüleit.
- Fertőző betegség esetén azonnal megtörténik az elkülönítés.

14.3 ÜGYINTÉZÉS, FOGADÓÓRÁK

- A szülők a pedagógusokkal egyeztetve kérhetnek időpontot, illetve a pedagógus megjelölt fogadóóráján vehetnek részt.
- A tanulók és a szülők rendelkezésére áll minden tagozaton gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.
- Beiratkozás, kiiratkozás, diákigazolványokkal kapcsolatos ügyintézés, iskolalátogatási igazolás kérése a titkárságon történik, az iskola által megjelölt időpontban. Beiratkozáskor, átiratkozáskor az újonnan érkező tanulót és szüleit tájékoztatjuk a szükséges tankönyvekről, taneszközökről.
- Az étkezéssel kapcsolatos ügyintézés a honlapunkon közzétett módon történik.

14.4 A TANULÓ ÁLTAL ELŐÁLLÍTOTT TERMÉK, DOLOG, ALKOTÁS VAGYONI JOGÁRA VONATKOZÓ DÍJAZÁS SZABÁLYAI

A tanuló által, az intézmény biztosította anyagokból, előállított termékek, alkotások az intézmény tulajdonát képezik. Az intézmény a tanuló nevéen tartja nyilván, a kiállításokon, a bemutatókon, az ő nevéen szerepel. A tanulót díjazás illeti meg, ha a nevelési – oktatási intézmény a tulajdonába került dolog értékesítésével, hasznosításával bevételre tesz szert.

15. ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL, ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

A kötelező felvételt biztosító iskola kijelölésével kapcsolatos szabályokat részletesen 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 24. §- a határozza meg.

Részlet:

- Ha az általános iskola - a megadott sorrend szerint - az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.
- Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló
  - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
  - testvére az adott intézmény tanulója, vagy
  - munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
  - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.
- A sorsolás lebonyolításának szabályai:
  - A sorsolás nyilvános.
  - A sorsolásra a felvételi kérelmet benyújtó szülőket meg kell hívni.
  - A meghívónak tartalmaznia kell a sorsolás helyszínét, a sorsolás időpontját, a sorsolásban érintett tanulók számát, valamint a felvehető tanulók számát. - A sorsolás helyszíne az iskola épülete.
  - A sorsolást a felvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak utolsó napja után tizenöt napon belül le kell bonyolítani.
  - A sorsolást az ez alkalomra létrehozott sorsolási bizottság szervezi meg és bonyolítja le.
  - A sorsolási bizottság tagjai: az alsós munkaközösség vezetője, az intézményi tanács és a szülői szervezet képviselője, a leendő első osztályos tanítók, az iskola igazgatóhelyettese, a jegyzőkönyvvezető.
  - A sorsolási bizottság elnöke: az iskola igazgatóhelyettese.

- A sorsolás elején a megjelent szülőkkel ismertetni kell a sorsolás menetét és a sorsolási bizottság tagjait.
- A felvételi kérelmeket jelölés nélküli, zárt borítékban a jelenlevők előtt kell behelyezni a sorsolási urnába.
- Az urnából a sorsolási bizottság egyik tagja veszi ki egyesével a borítékokat, majd mindenki számára jól hallhatóan felolvassa a borítékban levő tanuló nevét.
- Az egymás után kihúzott tanulók nevét a jegyzőkönyvvezető a kihúzás sorrendjében azonnal rögzíti a jegyzőkönyvben.
- A sorsolás eredményeképpen minden jelentkezőt rangsorolni kell.
- A sorsolás menetéről a sorsolás közben jegyzőkönyvet kell felvenni.
- A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a sorsolás időpontját, a sorsolás helyszínét, a sorsolási bizottság tagjainak nevét, a felvételi kérelmet benyújtó szülők és tanulók nevét, a felvehető tanulók számát, a kihúzás sorrendjében a tanulók nevét, a sorsolás eredményeképpen az iskolába felvett és az elutasított tanulók nevét, a keltezést, valamint a sorsolási bizottság elnökének és a jegyzőkönyvvezetőnek az aláírását.
- Az elkészült jegyzőkönyvet a sorsolás végén a jelenlevőkkel ismertetni kell.
- A sorsolás után az iskola igazgatója – sorsolás eredményének megfelelően – a felvételtől, illetve a felvétel elutasításáról határozatot hoz, melyet hivatalos formában eljuttat a felvételi kérelmet benyújtó szülőknek.

Iskolánk a fenti szabályt alkalmazza, azokban az esetekben, amikor az osztályba, illetve csoportba sorolás a szülők vagy egy csoportjuk számára kifogásolt. (pl. a 4. évfolyamon az első angol-német csoportba sorolás)

16. AZ ISKOLAI TANKÖNYVRENDELÉS SZABÁLYAI²

- 32. §(5)46 [1] Az iskola igazgatója gondoskodik arról, hogy az Nkt. 46. § (5) bekezdése alapján az állam által térítésmentesen biztosított tankönyveket – a munkafüzetek és az 1–2. évfolyamos tanulók tankönyveinek kivételével –, továbbá a pedagógus-kézikönyveket az iskola könyvtári állomány nyilvántartásába vegyék, az iskolai könyvtári állományban elkülönítetten kezeljék, továbbá az iskolával jogviszonyban álló tanuló, illetve a pedagógus részére a tanév feladataihoz az iskola házirendjében és az iskolai tankönyvellátás rendjében meghatározottak szerint bocsássák rendelkezésre. Az iskolai házirend és az iskolai tankönyvellátás rendeje által megállapított tankönyvellátási szabályok nem vonatkoznak a munkafüzetekre és az 1–2. évfolyamos tanulók tankönyveire.
- Az állam által térítésmentesen biztosított tankönyveket a pedagógus, a tanuló köteles az utolsó tanítási napon visszaszolgáltatni az intézmény könyvtárának.
- (32. § (7)).Közzé kell tenni a tankönyvellátás helyi rendjét
- A pedagógusok teendői
  - A tankönyvmegrendelésnél a belépő új osztályok tanulóinak becsült létszámát is figyelembe kell vennie (30. § (1)).
  - A tankönyvrendelést oly módon kell elkészíteni, hogy minden tanuló részére biztosított legyen a tankönyvhöz való hozzájutás lehetősége (30. § (1)).
  - A szülőket tájékoztatni kell az adott osztályban használt tankönyvek összömegéről (30. § (3)).
- A tankönyvfelelős feladatai
  - A tankönyvek, pedagógus-kézikönyvek átvétele a Könyvtárellátótól (32. § (2)).
  - A tankönyvellátással kapcsolatos helyi feladatok ellátása (32. § (2)).
- A nevelőtestület feladatai
  - A következő tanévben szükséges taneszközökről a megelőző tanév végén a szaktanárok és az osztályfőnökök útján tájékoztatjuk a tanulókat, szülőket.

17. HÁZIREND NYILVÁNOSSÁGA

- A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az alkalmazottaknak) meg kell ismernie.
- A házirend egy-egy példánya megtekinthető:
  - az iskola könyvtárában
  - az iskola igazgatójánál

² A 17/2014. EMMI (III.12) rendelet alapján

- az iskola igazgatóhelyetteseinél
  - a diákönkormányzatot segítő nevelőnél
  - az iskolai szülői szervezet (közösség) vezetőjénél
  - az iskola honlapján.
- A házirend kivonatát az iskolába történő beiratkozáskor a szülőnek elolvasásra át kell adni, a szülőnek azt meg kell ismernie.
  - Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól minden osztályfőnöknek tájékoztatnia kell: - a tanulókat osztályfőnöki órán - a szülőket szülői értekezleten.
  - A házirend rendelkezéseinek a tanulókra és a szülőkre vonatkozó szabályait minden tanév elején az osztályfőnököknek meg kell beszélniük:
    - a tanulókkal osztályfőnöki órán
    - a szülőkkel szülői értekezleten.
  - A házirendről minden érintett tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az osztályfőnököktől a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – előre egyeztetett időpontban.

18. PANASZKEZELÉS RENDJE

A panaszkezelési rendünk célja, hogy a panaszkezelés során a jogszabályok és az iskola belső szabályzatai által szabályozott rendet betartsuk és betartassuk. Panaszkezelésünk során figyelembe vesszük szabályzatainkat, az Nkt.-t és végrehajtási rendeleteit, valamint a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvényt.

A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul.

A panaszkezelés során arra törekszünk, hogy a felvetődött problémák, panaszok az iskolán belül megfelelő szinten rendeződjenek.

A panaszkezelés rendje azokat a folyamatokat érinti, amelyek nem kerültek szabályozásra az iskola házirendjében, SzMSz-ében.

Az iskola tanulóit, törvényes képviselőit, valamint az iskola dolgozóit panasztételi jog illeti meg.

A panaszkezelési rend olyan – az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés által is ellenőrzött – jogszabályban elő nem írt iskolai szabályozó dokumentum, amely a panasztételi jog gyakorlását hivatott elősegíteni [20/2012. EMMI-rendelet 4. § (1) bek. u) pont].

A panasz jogosságát az iskola köteles megvizsgálni. Jogossága esetén köteles az ok elhárításával kapcsolatban intézkedni.

A panaszkezelési eljárás rendjéről az iskolába lépéskor a házirenddel együtt minden tanuló/törvényes képviselőt és minden új dolgozót tájékoztatni kell. 18.1 A panaszkezelési eljárás

A panasz benyújtható:

- személyesen

- írásban (intézmény címére)
- elektronikusan (jaiskola@szigja.hu)
- KRÉTA e-ügyintézésen keresztül.

A panaszt érkeztetni, iktatni szükséges az iratkezelési szabályzatnak megfelelően. Ha szóbeli a panasz, jegyzőkönyvet kell róla felvenni. A nevelési-oktatási intézménybe érkezett vagy az intézményen belül keletkezett iratok kezelésének rendjét az iratkezelési szabályzatban kell meghatározni.

A panaszok kezelése – a panasz tárgyától függően – az osztályfőnök, az igazgatóhelyettes, vagy az igazgató hatáskörébe tartozik.

Az iskola közösségei is tehetnek panaszt, nemcsak az egyes tanulók/szülők/alkalmazottak.

A pedagógusok és egyéb alkalmazottak a közalkalmazotti tanácson, munkaközösségeken keresztül, a szülők a szülői szervezeten keresztül, a tanulók a Diákönkormányzaton keresztül is élhetnek panasszal. A DÖK leginkább a több tanuló érdekét érintő ügyekben tud hathatós képviselőt biztosítani. A DÖK jogait, kötelezettségeit a DÖK SzMSz-e tartalmazza. A szülői szervezet működésének szabályait a szülői szervezet SzMSz-e rögzíti.

18.2 A panaszkezelés szintjei

1. A probléma megoldását a panaszos tanuló/szülő az osztályfőnöktől kérheti.
2. Bármely iskolai alkalmazott, akit panasszal megkerestek, 5 munkanapon belül megvizsgálja a panaszt, és azt, hogy ki jogosult a panaszkezelés lefolytatására (szabályzat, jogszabály kinek a felelősségi körébe telepíti az ügy elintézését). Amennyiben tanácstalan a felelős kérdésében, az igazgatót megkeresi.
3. Amennyiben a panaszos névtelenséget kér: a panasszal megkeresett személy feljegyzést készít erről, és a panaszkezelési nyilvántartási lapra rávezeti, hogy ANONIM PANASZ.
4. Ha a panasz a DÖK vagy egyéb szerv bevonásával hatékonyabban oldható meg, a panaszkezelő – a panaszos megkérdezésével – új szereplőt von be a vitarendezésbe.
5. Ha az osztályfőnök nem tudja megoldani a problémát, közvetíti a panaszt azonnal az igazgatóhelyettes felé, illetve amennyiben az osztályfőnök nem tesz semmiféle intézkedést, a panaszos az igazgatóhelyetteshez fordulhat.
6. Amennyiben az 5. szinten nem oldódott meg a panasz, az igazgatóhelyettes a panasz jogosságát megvizsgálja. Ha a panasz jogos, akkor az igazgatóhelyettes 5 munkanapon belül köteles egyeztetni az érintettekkel és megtenni a megfelelő intézkedéseket. Az igazgatóhelyettes megoldja a problémát, és feljegyzést készít, melyet iktatószámmal lát el. Szükség esetén a panaszkezelés érdekében az igazgatóhelyettes jelez az igazgató felé. Amennyiben az igazgatóhelyettes nem tett lépéseket a probléma megnyugtató kezelése érdekében, a panaszos az intézmény vezetőjéhez fordulhat.
7. Az igazgató egyeztet a panaszossal. Az igazgató 5 munkanapon belül megvizsgálja a panaszt.
8. A probléma további fennállása esetén a panaszos a fenntartótól kérhet jogorvoslatot.

18.3 Panaszkezelési határidők

A panasszal megkeresett személy 5 munkanapon belül megvizsgálja a panaszt, ha kompetens annak megoldásában, azonnal meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket, illetve továbbítani a panaszt a következő ügyintézési szintre.

Az igazgatóhelyettes 5 munkanapon belül köteles egyeztetni az érintettekkel, és megtenni a megfelelő intézkedéseket.

Az igazgató – a panasz benyújtását követő – 5 munkanapon belül megbeszélést kezdeményez az érintettekkel, ha szükséges.

Az igazgató – a panasz benyújtását követő – 30 napon belül írásban ad tájékoztatást a panasz kezeléséről.

18.4 Panaszkezelés tanuló esetében

A panaszos problémájával az osztályfőnökhöz fordulhat.

Abban az esetben, ha az osztályfőnök nem tudja megoldani a problémát, közvetíti a panaszt azonnal az igazgatóhelyettes felé.

Az igazgatóhelyettes 5 munkanapon belül egyeztet a panaszossal.

Az egyeztetésen, ha megállapodás született, a megállapodást a panaszos és az érintettek szóban vagy írásban rögzítik, és elfogadják az abban foglaltakat.

Ha a probléma nem kerül rendezésre, az iskola igazgatója 5 munkanapon belül megvizsgálja a panaszt, javaslatot tesz a probléma kezelésére.

Ha szükséges, az igazgató a fenntartó bevonásával egyeztet a panaszossal.

A folyamat gazdája az, akit ügyintézőként a vezetőség megjelölt.

Amennyiben az iskolában van mediációban jártas alkalmazott, és a panasszal érintett felek elfogadják közvetítőnek az ügyben, mediáció is tartható a konfliktus feloldására. Az egyeztetést megállapodásban rögzítik.

19. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- A házirend tervezetét a nevelők, a tanulók, és a szülők javaslatainak figyelembevételével az iskola igazgatója, vagy a feladattal megbízott helyettese készíti el.
- A házirend tervezetét megvitatja az iskolai diákönkormányzat. A diákönkormányzat vezetősége a véleményeket összesíti, és erről tájékoztatja az iskola igazgatóját.
- A házirend tervezetét megvitatják a nevelők munkaközösségei.
- A házirend elfogadása előtt az iskola igazgatója beszerzi a diákönkormányzat, valamint a szülői szervezet véleményét az elkészített tervezettel kapcsolatban.
- A házirendet a nevelőtestület fogadja el nevelőtestületi értekezleten.

- A házirenden túl, rendkívüli helyzet elrendelése idejére a fenntartó vagy minisztérium által kiadott protokoll alapján elkészített intézkedési tervek az irányadók.
- Az érvényben levő házirend módosítását – bármely nevelő, szülő vagy tanuló javaslatára, ha azzal egyetért – kezdeményezheti az iskola igazgatója, a nevelőtestület, a diákönkormányzat iskolai vezetősége vagy a szülői szervezet (közösség) iskolai vezetősége.
- A házirend felülvizsgálatát javasolt minden év júniusában elvégezni.
- Ez a házirend 2023. szeptember hónap 13. napján – az iskola igazgatójának jóváhagyásával – lép hatályba. „A házirend azon rendelkezéseinek hatálybalépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.”

20. ZÁRADÉKOK

20.1 A fenntartóra vonatkozó megállapítások

A fenntartóra az alábbiak szerint hárulhat költség:

A dokumentum azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A dokumentumban megfogalmazott rendelkezések, programok fenntartói finanszírozása a mindenkor évi költségvetés függvényében történik, a tankerületi igazgató előzetes írásbeli elrendelése alapján.

Szigetszentmiklós, 2023. ....

.....
 dr. Pálos Annamária
 Szigetszentmiklói Tankerületi Központ
 igazgatója

21. LEGITIMÁCIÓS LAP

A szülői szervezet a Szigetszentmiklói József Attila Általános Iskola házirendjét megismerte és véleményezte.

Szigetszentmiklós, 2023. szeptember 01.

.....
 SZMK-elnök

A Szigetszentmiklósi József Attila Általános Iskola nevelőtestülete az intézmény házirendjét megismerte, a benne foglaltakat elfogadja.

Szigetszentmiklós, 2023. szeptember 01.

.....

a nevelőtestület nevében

A Szigetszentmiklósi József Attila Általános Iskola diákönkormányzata az intézmény házirendjét megismerte és véleményezte.

Szigetszentmiklós, 2023. szeptember 01.

.....

DÖK tanárvezető

22. MELLÉKLETEK

1. Melléklet

A szülői munkaközösség kezdeményezésére és támogatásával az alábbi kiegészítésre kerül sor a házirendben:

Iskolánkban nem megengedett:

- a szakadt nadrág, haspóló, mély dekoltázs viselése, ami már sérti a közízlést
- minimum combközépig érő rövidnadrág, szoknya
- az obszcén feliratú ruhaneműk viselése
- a színezett, festett haj
- a durva hajtetoválás
- piercing
- műköröm, műszempilla és a smink használata.

Alsó tagozaton, 5. 6. évfolyamokon tilos bármely körömfestés.

7. évfolyamon engedélyezett a színtelen, természetes színű körömlakk.

8. évfolyamon engedélyezett az ujjbegy végéig érő géllak, erősített géllak.

2. Melléklet

A tartós tankönyvi ellátás rendje

A tartós tankönyvre jogosult diákok az iskolai könyvtár nyilvántartásába felvett tankönyveket kapják meg használatra.

Ezeket a tankönyveket a diákok a könyvtár kölcsönzési szabályai szerint kölcsönözik ki, és a könyvtári könyvekre vonatkozó szabályok alapján használják.

Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára juttatott összegből megvásárolt könyv és tankönyv az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár állományába kerül.

A kölcsönzés rendje

A tanulók a tanév során használt tankönyveket szeptemberben a könyvtárból kölcsönözik. Aláírásukkal igazolják a könyvek átvételét, illetve elolvassák és aláírásukkal elfogadják a nyilatkozatot a tankönyvek használatára és visszaadására vonatkozóan.

A diákok a tanév befejezése előtt 7 munkanappal kötelesek a tanév elején, illetve tanév közben felvett tankönyveket a könyvtárban leadni.

A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője (gondviselője) köteles a kölcsönzött tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskola szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint az iskolának megtéríteni. Nem kell megtéríteni a tankönyv, munkatankönyv stb. rendeltetés-szerű használatából származó értékcsökkenést.

A tankönyvek nyilvántartása

Az iskolai könyvtár külön adatbázisban, Tartós tankönyvek néven kezeli az ezen tankönyvek biztosításához szükséges tankönyveket.

A könyvtáros évente leltárlistát készít:

- az egyedi kölcsönzésekről (folyamatos)
- összesített listát az újonnan beszerzett tankönyvekről
- összesített listát a készleten lévő még használható tankönyvekről
- a selejtezendő tankönyvekről.

A tanuló a támogatásként kapott tartós tankönyvet köteles megőrizni és rendeltetésszerűen használni. Ebből fakadóan elvárható tőle, hogy az általa használt tankönyv legalább négy évig használható állapotban legyen. Az elhasználódás mértéke ennek megfelelően:

- az első év végére legfeljebb 25 %-os
- a második év végére legfeljebb 50 %-os - a harmadik év végére legfeljebb 75 %os - a negyedik év végére 100 %-os lehet.

Amennyiben a tanuló az iskolai könyvtárból tankönyvet kölcsönöz, a tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője (gondviselője) köteles a tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskolának megtéríteni.

Módjai:

- azonos kiadású könyv beszerzése, - anyagi kártérítés.

Az elhasználódás mértékének és indokoltságának megállapítása a könyvtáros-tanár feladata. Vitás esetben az igazgató dönt.

Abban az esetben, ha az elhasználódás mértéke a megengedettnél indokolatlanul nagyobb, a tanulónak a tankönyv átvételekor érvényes vételárának megfelelő hányadát kell kifizetnie:

- az első év végén a tankönyv árának 75 %-át
- a második év végén a tankönyv árának 50 %-át
- a harmadik év végén a tankönyv árának 25 %-át

A tankönyvkölcsönzéssel, a tankönyv elvesztésével, megrongálásával okozott kár megtérítésével, a kártérítési kötelezettség mérséklésével, illetve elengedésével kapcsolatban a szülő által benyújtott írásbeli kérelem elbírálása az igazgató hatásköre. A tankönyvek rongálásából eredő kártérítési összeg tankönyvek és segédkönyvek (kötelező olvasmányok, feladatgyűjtemények, szótárak) beszerzésére fordítható.

NYILATKOZAT

Az aláírással igazolom, hogy tájékoztatást kaptam az alábbiakról:

Az iskolai könyvtárból a .....-es tanévre kaptam tartós tankönyvi keretből beszerzett könyveket, melyet átvettem az iskolai könyvtárban, és az átvételt aláírással igazoltam.

.....-ig az iskolai könyvtárnak visszaszolgáltatom az átvett tartós tankönyveket.

A tankönyvek épségére, tisztaságára vigyázok. Amennyiben megrongálódik vagy elhagyom, akkor azért anyagi felelősséggel tartozom, pótolnom kell más forrásból, végső esetben pedig a vételárat meg kell téríteni.

A kézhez kapott könyvek listája:

.....
.....
.....

Kelt: Szigetszentmiklós, 20.....

.....

átvevő aláírása

-----

3. Melléklet

AZ OSZTÁLYOZÓVIZSGÁK KÖVETELMÉNYEI 1-4. évfolyam

MATEMATIKA

1. évfolyam

- számfogalom húszas számkörben
- nyitott mondatok, hiányos műveletek, relációk
- egyszerű szöveges feladatok
- összeadás, kivonás, bontás, pótlás 20-as számkörben

2. évfolyam

- számfogalom száz-as számkörben
- szabályszerűség felismerése
- számszomszédok
- szöveges feladatok

- egyszerű mértékváltások
- összeadás, kivonás, pótlás 100-as számkörben
- szorzás, bennfoglalás, maradékos osztás

3. évfolyam

- számfogalom ezres számkörben
- számszomszédok, műveleti sorrend
- szöveges feladatok lejegyzése
- mértékváltások, /hosszúság, tömeg, idő, úrtartalom/
- szorzás, osztás 10–zel, 100–zal
- írásbeli összeadás, kivonás háromjegyű számokkal
- írásbeli szorzás egyjegyű szorzóval

4. évfolyam számfogalom tízezres számkörben műveleti sorrend, zárójel használata összetett szöveges feladatok

- mértékváltások /hosszúság, tömeg, idő, úrtartalom/
- testek, síkidomok, téglalap, négyzet kerülete
- szorzás, osztás 10–zel, 100–zal, 1000–rel
- írásbeli összeadás, kivonás négyjegyű számokkal
- írásbeli szorzás kétjegyű szorzóval
- írásbeli osztás egyjegyű osztóval

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. évfolyam

- a magyar ábécé kisbetűinek írása, kapcsolása
- szavak, szókapcsolatok, rövid mondatok írása másolással, tollbamondással, emlékezetből
- szavak, szókapcsolatok, mondatok és szövegek olvasása felkészülés után
- szótagolás

- egyszerű szövegértési feladatok

2. évfolyam

- ismert szöveg gyakorlás utáni folyamatos olvasása
- feldolgozott szövegek megértése, tartalom mondása
- a j hang kétféle jelölése
- egyszerű és összetett szavak, szótő, toldalék
- személynevek, állatnevek helyesírása
- betűrend, mondatfajták (kijelentő, kérdő)
- elválasztás
- kiejtéstől eltérő helyesírású szavak

3. évfolyam

- értelmező olvasás, a szövegértés igazolása változatos típusú feladatokkal
- elbeszélés írása (5-6 mondat), tagolás
- ige, igeidők, igeragozás fogalma
- a főnév és fajtái (köznév, tulajdonnév)
- a melléknév fogalma, fokozása
- a tanult szófajokhoz kapcsolódó helyesírási ismeretek

4. évfolyam

- folyamatos, kifejező, értelmező olvasás
- szövegértés igazolása önálló feladatvégzéssel
- elbeszélő és leíró fogalmazás, tagolás
- szófajok /ige helyett: cselekvést, történést kifejező szó, főnév helyett: valakit vagy valamit megnevező szó, melléknév helyett: tulajdonságot kifejező szó, számnév helyett: számot, mennyiséget kifejező szó
- a tanult szófajokhoz kapcsolódó helyesírási ismeretek
- j, ly helyes jelölése

KÖRNYEZETISMERET

3.évfolyam

- anyagok tulajdonságai
- halmazállapot-változások, égés
- örökzöld, lombhullató, fa, cserje fogalma
- emlős, madár, rovar jellemzői
- testünk életműködései
- a térkép és jelei, világtájak
- a főváros nevezetességei

4. évfolyam

- erdő, mező, vízpart élőlényei
- az erdő életközössége, védelme
- tájékozódás a térképen
- hazánk tájai, felszíni formái
- a talaj, a levegő és a víz tulajdonságai
- az emberi élet szakaszai
- egészségkárosító szokások

ÉNEK-ZENE

1. évfolyam

- gyermek és játékdalok mozgással kísért előadása
  - ütemvonal,
záróvonal, ismétlőjel
  - felismerése kettes ütem,
  - vonalrendszer kézjelek,
  - betűkotta
  - mi, szó, lá

2. évfolyam

- népi gyermekjátékok, népszokások
- negyed szünet, félértékű hang és szünet
- kettes ütem, ritmusírás
- hangjegyzés vonalrendszerbe
- dó, re, alsó lá kézjele, viszonyított helye

3. évfolyam

- magyar népdalok, népszokások
- önálló nyolcad, egész hang és szünetjele
- négyes ütem, szinkópa
- ritmusképletek elrendezése ütemmutató szerint
- felső dó, alsó szó viszonyított helye

4. évfolyam

- magyar népdalok, ünnepkörök dalai
- pontozott fél kotta
- éles, nyújtott ritmus
- hármas ütem
- ritmusképletek elrendezése ütemmutató szerint
- fa, ti kézjele, viszonyított helye

VIZUÁLIS KULTÚRA

1-4. évfolyam

- rendeltetésszerű eszközhasználat
- grafit, filctoll, vízfesték, tempera
- vizuális nyelv alapelemei színek, viszonyítások az elemek elrendezése képsíkon, térben a képmező betöltése
- személyes és közös élmények, képzelet megjelenítése

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1-4. évfolyam

- anyagok és munkaeszközök helyes, szakszerű, balesetmentes használata
- képlékeny anyagok, papír, textil, fonal, fa megmunkálása
- ötletesség, önálló munkavégzés a megadott területen
- népi hagyományok elemi ismerete
- közlekedés szabályai
- háztartási eszközök
- egészséges életmód elemi szabályai

TESTNEVELÉS

1-4. évfolyam

- rendgyakorlatok
- gimnasztika
- járások, futások
- szökdelések, ugrások   dobások   labdás
gyakorlatok   támasz-,   függés-   és
egyensúlygyakorlatok

ETIKA

1. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezzen saját külső tulajdonságairól, tisztában legyen legfontosabb személyi adataival.
- Lássa át társas viszonyainak alapvető rendszerét.
- Beszélgetés során tartsa be az udvarias társalgás alapvető szabályait.

2. évfolyam

- Legyen tudatában a szeretetkapcsolatok fontosságának.
- Törekedjen arra, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható módon nyilvánítsa ki.
- Érezze a hagyományok közösségmegtartó erejét.

3. évfolyam

- Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához.
- Tudja, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona.
- Legyen képes tartós kapcsolatot kialakítani, törekedjen a kapcsolatok ápolására.

4. évfolyam

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten legyen reális képe önmagáról, érezzen késztetést arra, hogy fejlessze önmagát.
- Értse, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, törekedjen azok betartására.
- Legyen képes jelenségeket, eseményeket, helyzeteket erkölcsi szempontból értékelni.

Az osztályozó vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközössége által elfogadott értékelési rendszer szerint.

Vizuális kultúra

5. évfolyam:

Rajz

- A geometriai alapfogalmak (mint: pont, egyenes, sík, tér, síkidomok, alapvető geometrikus testek) ismerete.
- Ismerje, és tudja alkalmazni az árnyék fajtákat.
- Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk)
- Ismerje a főszínek fogalmát.
- Ismerje az őskori-, egyiptomi-, görög-, római-, ókeresztény és bizánci művészettörténeti korszakot. Jellemzői. Tudjon a tanuló ezen történeti korokról példát mondani az építészet, szobrászat, festészet területéről.

Ismerjen egyes népi munkaeszközöket.

- Ismerjék a színek világos és sötét árnyalatait, és tónusozással tudják érzékeltetni az egyszerűbb fényárnyék viszonylatokat. Képesek legyenek kikeverni adott színeket.
- Bemutassák ismereteket a forma és szerkezet kapcsolatának különböző módzatairól.
- Ismerjék és készítsék el a tizenkét tagú színekört, és szerezzenek jártasságot a különböző színátmenetek létrehozásában, valamint a színeltalálásban. Színvázlataikban tudjanak egy-egy új színt kikeverni, illetve egy adott színt vagy színcsoportot reprodukálni.
- Tér egyszerű eszközökkel történő lehatárolása, tagolása.
- Személyes élmények, érzelmek hangulati kifejezésére változatos síkbeli és térbeli alkotás létrehozása.
- Kompozíciós megoldások tudatos választása .
- A grafika, a festészet, a szobrászat és az építészet legfőbb jellemzői, ezekre példát mondani.

6. évfolyam:

- A geometriai alapfogalmak (mint: pont, egyenes, sík, tér, síkidomok, alapvető geometrikus testek) ismerete.

- Ismerje, és tudja alkalmazni az árnyék fajtákat.

Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk).

- Ismerje a főszínek fogalmát és a legfontosabb kontrasztokat (világos – sötét, hideg – meleg, komplementer, és alapvető szíkontrasztot).
- A romantika, gótika, reneszánsz, barokk, rokokó, copfstílus kormeghatározásának, emlékeinek, jellemzőinek ismerete. Népi edények és hímes tojás készítésének jellemzői.
- Ismerjék a nézőpont, a rövidülés fogalmát. A feladatnak megfelelően tudják érvényesíteni a vonal- és levegőperspektíva alapvető szabályait (1- és két iránypontos rövidülés).
- Rajzaikban legyenek képesek valamely technikai vagy természeti folyamat fázisait, változásait érzékeltetni.
- Tudják deríteni és tompítani az egyes színeket.
- Kép szöveg-betű összehangolása, térábrázolási konvenciók felhasználói szintű ismerete, használata.
- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése.
- Fesse meg a 24 tagú színekört.
- Tudjon a tanuló egy időben zajló történetet képsorozattal ábrázolni, értse meg ennek alapvető szabályait.
- Legyen képes a kompozíciós megoldások és anyagok kifejező hatásának felismerésére.
- Tudjon festmény, grafika, plakát, épület, szobor, tárgy esetében a formai jegyeket szóban leírni, összehasonlítani.
- Tudjon adott látványt, modellt konkrét szempontok alapján megfigyelni, meglátását rajzban és szóban megfogalmazni.

7. évfolyam:

- Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk, telített szín, telítetlen szín, kevert szín, tompítás, derítés, fakítás). Összeadó és kivonó színkeverés ismerete. Ismerje a főszínek fogalmát és a kontrasztokat (világos – sötét, hideg – meleg, komplementer, és alapvető-, minőségi, mennyiségi, telítettségi-, szimultán-, szukcesszív szíkontrasztot).
- A klasszicizmus, romantika, realizmus, impresszionizmus, posztimpresszionizmus, szecesszió, eklektika, historizmus, szimbolizmus korának, jellemzőinek, képviselőinek alapfokú ismerete. Ismerjék a nézőpont, a 12-3-4 több iránypontos rövidülést. A feladatnak megfelelően tudják érvényesíteni a vonal- és levegőperspektíva alapvető szabályait (1- és két iránypontos rövidülés).
- Rajzaikban legyenek képesek valamely technikai vagy természeti folyamat fázisait, változásait érzékeltetni. Tanulmányrajzaikban legyenek képesek a formák szerkezetét, arányait, felületi minőségeit érzékeltetni.
- Tudják deríteni és tompítani az egyes színeket. Kép szöveg-betű összehangolása, térábrázolási konvenciók felhasználói szintű ismerete, használata. Képes legyen elvont formákkal dolgozni. Tudja alkalmazni az alapvető tapasztalati távlattani ismereteket (pl. alagút rajzok).
- A külső és belső tér. A térhatás szerepe a térélményben.
- A nézőpont, az arányok, a karakter.
- Síkbeli formák és tömegek.
- Fény és árnyék. Önárnyék, vetett árnyék.
- Tudjon értelmes, működést magyarázó rajzokat készíteni.
- Fesse meg a 6-os színháromszöget.

Hetedik évfolyam végén legyen a tanuló képes egyéniségének megfelelő kompozíciók készítésére szabadon választott formai és technikai megoldásokkal. Ismerje fel a kompozíciók jelentőségét a képek világában.

8. évfolyam:

Ismerje a színtani alapfogalmakat (főszínek, alapszínek, láthatóságuk, telített szín, telítetlen szín, kevert szín, tompítás, derítés, fakítás). Összeadó és kivonó színkeverés ismerete.

- Ismerje a főszínek fogalmát és a kontrasztokat (világos – sötét, hideg – meleg, komplementer, és alapvető-, minőségi, mennyiségi, telítettségi-, szimultán-, szukcesszív szíkontrasztot).
- Művészettörténetből ismerje a főbb „modern” stílusirányzatokat, ismerjen híresebb képviselőket. Ismerje a „modern” építészet főbb jellemzőit, anyagait, területeit. Ismerjék a népi építészet főbb jellemvonásait.
- Ismerjék a nézőpont, a 1-2-3-4 több iránypontos rövidülést. A feladatnak megfelelően tudják érvényesíteni a vonal- és levegőperspektíva alapvető szabályait (1- és két iránypontos rövidülés). Rajzaikban legyenek képesek valamely technikai vagy természeti folyamat fázisait, változásait érzékeltetni. Tanulmányrajzaikban legyenek képesek a formák szerkezetét, arányait, felületi minőségeit érzékeltetni.

Az emberi arc arányainak ismerete, formái szerkezetének ismerete. Az emberi egészalak arányainak, szerkezetének ismerete.

- Kép szöveg-betű összehangolása, térábrázolási konvenciók felhasználói szintű ismerete, használata.
- Képes legyen elvont formákkal dolgozni. Ismerje a „modernség” jelenségét (nonfigurativitás).
- Tudja alkalmazni az alapvető tapasztalati távlattani ismereteket (pl. utcák dombra fel és le). A külső tér, és a nagyméretű térformák ábrázolásával kapcsolatos gyakorlati tapasztalataikat tudják hasznosítani.
- Fesse meg egy tárgy színátírását.

Testnevelés és sport minimum követelmények

5. osztály

- fejlődjön a tanuló állóképessége, erőnléte, koordinációs képessége
- tartsa meg a balesetvédelmi előírásokat, törekedjen a vezényszavak gyors és pontos végrehajtására
- tudjon 6-8 gimnasztikai gyakorlatot önállóan is bemutatni
- legalább 3 tanult talajgyakorlat elemből álló gyakorlat bemutatása
- függés-és támaszgyakorlatok végrehajtása
- a távol-és magasugrás alapvető fázisainak ismerete
- a hajítás legjellegzetesebb mozzanatának, az ívképzés elsajátítása
- tudjon 4-5m távolságra átadásokat végezni (kézilabda, kosárlabda)
- víz veszélyeinek ismerete, balesetmegelőzés
- növekedjen a saját teljesítményével kapcsolatos igény szintje
- küzdőjátékokban és egyéb játékokban egészséges asszertivitást mutasson

6. osztály

- fejlődjön a tanuló gyorsasága, erőnléte, állóképessége
- gimnasztikai és rendgyakorlatok pontos végrehajtása, a balesetek elkerülése egyszerű szervezési feladatok felvállalása és megoldása önállóan összeállított és pontosan végrehajtott talajgyakorlat 3-4 elemből
- szekrényugrásnál, támaszugrásnál az elugrás, ellökés legyen kifejező
- futás távjának megfelelő iram megválasztása (rövid-és hosszú távok)
- labdajátékok ismerete (kézilabda, kosárlabda, röplabda), el-és felugrásoknál a karláb munka hatékonysága
- fedezze le a támadót, és zavarja őt a labda továbbításában kosárra dobáskor, kapura lövésben

-
- tartsa be a játék –és versenyszabályokat
- fejlessze tudását, javítsa teljesítményét, a képzetebbek segítsék társaikat.

7. osztály

- legyen kész a diák képességeinek továbbfejlesztésére
- a rendgyakorlatokban érvényesüljön az egyöntetű végrehajtásra törekvés, a fegyelmezett viselkedés
- 9-10 szabadgyakorlat önálló összeállítása és bemutatása
- talajgyakorlat végrehajtása a tanult elemek pontos bemutatásával
- ugrásoknál a nekifutás, a kitámasztás, a lendítés folyamatossága, törésmentessége
- kézilabda: támadásban gyors, változatos irányú adogatást végezni a védők megzavarása végett
- kosárlabda: támadásban állandó mozgással elszakadni a védőtől, labda átvétele, kosárra dobás
- labdarúgás: hatékonyan részt venni a védő-és támadójátékban
- jellemezze versengéseit a küzdelem, az erőfeszítés a jobb teljesítmény érdekében

8. osztály

- mutasson a tanuló saját teljesítményében fejlődést a tanév során
- a testi ápoltság váljék természetes követelménnyé
- ismerje a rendgyakorlatok vezényszavait, alaki gyakorlatokat tudjon vezényelni
- 1-2szabadgyakorlat önálló tervezése és bemutatása
- talajgyakorlat tervezése, bemutatása maximális sebességgel, laza, könnyű mozgással futás saját ugrótechnika kialakulása, dobóerő növekedése
- kézilabda: tudja tartani helyét a védelemben, hatékonyan védekezni
- kosárlabda: emberfogásos védekezésben pozíciótartás
- labdarúgás: védő- és támadófeladat eredményes alkalmazása

- a testnevelésben megszerzett tudás, képzettség alkalmazása a szabadidő hasznos eltöltésében, kisebb versenyekben segítség nyújtása, akár lebonyolítása

Biológia: az osztályozóvizsga követelményei a tanév végén

7. évfolyam

1. Az élet kialakulása

Fogalmak: enzim, baktérium, sejtstruktúra, fotoszintézis, egysejtű

- Az élő rendszerekben előforduló szervesvegyület-típusok biológiai szerepe
- Élőlények közös jellemzői
- Baktériumok felépítése, jelentősége
- Fotoszintézis lényege
- A növényi és az állati sejt felépítésének összehasonlítása
- Egysejtű élőlények néhány jellemzője
- Az élővilág nagy csoportjai közötti kapcsolatok

2. Az élővilág fejlődése

Fogalmak: bioszféra, egyedfejlődés, törzsfajlás, evolúció, mutáció, ivaros szaporodás, nagyrasszok

- Élőlények változékonysága, egyedfejlődés, törzsfajlás
- Evolúció, új fajok keletkezése, a véletlen szerepe az evolúcióban
- Az evolúció időbeli viszonyai, az élővilág történetének nagy korszakai
- Az ember evolúciójának bizonyítékai, mérföldkövei

3. Az élővilág országai

Fogalmak: önfenntartás, fajfenntartás, ivartalan szaporodás, ivaros szaporodás, telepes testfelépítés, szövet, nyitvatermő, zárvatermő, mag, termés, rendszertan alapfogalmai, változó- és állandó testhőmérséklet, gerinctelen állatok, gerinces állatok, emlősök.

- Élővilág országai
- Rendszertani kategóriák
- A növények önfenntartó és fajfenntartó működései
- A moszatok főbb csoportjai, a zöldmoszatok és a mohák testfelépítése
- A növények főbb szövettípusai, szervei

- Növények alkalmazkodása a szárazföldi életmódhoz
- Hajtásos növények: harasztok, nyitvatermők és a zárvatermők jellemzői, pár példafaj felsorolása
- A termés kialakulása és szerepe
- Az egyszikű és a kétszikű növények közötti különbség
- Gombák felépítése, életmódja, főbb csoportjai, példafajok
- Zuzmók
- Az állatok önfenntartó és fajfenntartó életműködései
- Az állatok főbb szövettípusainak jellemzése
- A gerinctelen állatok főbb csoportjai
- A puhatestűek, ízeltlábúak jellemzése, példafajok felsorolása
- A gerinces állatok főbb csoportjainak (halak, kétélűek, hüllők, madarak, emlősök) jellemzése, példafajok felsorolása

4. A Bolygó élővilága

Fogalmak: éghajlati övezetek, biomok, vízszintes zonalitás, függőleges zonalitás, tápláléklánc,

- A Föld éghajlati övezeteinek jellemzése, ábraelemzés
- A biomok elhelyezkedése a Földön- térképismeret
- A forró éghajlati övezet -éghajlati övek jellemzői, biomjai, növények állatok-- pár példafaj jellemzése
- A mérsékelt éghajlati övezet -éghajlati övek jellemzői, biomjai, növények állatok-- pár példafaj jellemzése
- A hideg éghajlati övezet -éghajlati övek jellemzői, biomjai, növények állatok-- pár példafaj jellemzése
- Magashegységek övezetessége, jellemző élőlényei
- Tengerek életközösségei: partközeli tengerek élővilága, nyílt tengerek élővilága, mélytengerek élővilága

5. Életközösségek vizsgálata

Fogalmak: élettelen- és élő környezeti tényezők, tűrőképesség, indikátorfaj, talaj, humusz, életközösség, populáció, szimbiózis, szukcesszió, szinteztettség.

- Tűrőképesség, tűrőképességi görbe -ábraelemzés
- Élettelen környezeti tényezők: víz, fény, hőmérséklet, levegő, talaj--> hatásaik az élőlényekre.
- Az élettelen környezeti tényezőkhöz kapcsolható környezeti problémák elemzése (pl.üvegházhatás, CO2 szennyezés, olajszennyezés, stb...)
- Az életközösség, mint rendszer, táplálékhálózatok, táplálékpíramis- ábraelemzés

-

8. évfolyam

1. Természetvédelem, fenntarthatóság

Fogalmak: természetvédelem, környezetvédelem, biodiverzitás, védett faj, nemzeti park, természetvédelmi terület, globális éghajlatváltozás, ökológiai lábnyom.

- A természetvédelem és a környezetvédelem fogalmak értelmezése
- Védett- és fokozottan védett fajok fogalomköre, a fajok természetvédelmi szerepe
- Magyarország nemzeti parkjai: természeti és kulturális értékek
- Népeségrobbanás okai, következményei
- Levegőtisztaság, éghajlatváltozás, üvegházhatás, vizek védelme fenntartható fejlődés-megélhetés

2. Testkép, testalkat, mozgásképesség

Fogalmak: kültakaró, bőr, emberi szövet típusok, gerincoszlop, ízület, függesztőövek

- Az emberi élet szakaszai
- Testkép, testképzavarok
- A bőr felépítése, szerepe, működése
- Az emberi csontváz részei, csontok kapcsolódásai, főbb izomcsoportok működése

3. Anyagforgalom

Fogalmak: tápcsatorna, tápanyagok, emésztés, felszívódás, kiválasztás, nyílt keringési rendszer, zárt keringési rendszer, pulzus, vérnyomás, légcsere- gázcsere, vérkép, nyirok, só- és vízháztartás

- Az emberi szervezet anyagforgalma, szabályozott belső környezet
- Legfontosabb tápanyagok
- Az emésztőszervrendszer részei, működése
- Egészséges táplálkozás, minőségi és mennyiségi étkezés
- A légzőszervrendszer felépítése, működése, egészsége, dohányzás
- A vér összetevői, jellemzői, vérvizsgálat, véradás
- Vérkeringés folyamata, vérerek típusai, nyirokkeringés
- Szív felépítése, működése, pulzus, vérnyomás
- Kiválasztó szervrendszer felépítése, a vese működése

4. Érzékelés és szabályozás

-

Fogalmak: központi idegrendszer, környéki idegrendszer, gerincvelő, érző- és mozgató pálya, neuron, reflex, hormon, receptor, belsőelválasztású mirigyek, immunrendszer, védőoltások

- A szervrendszerek kapcsolata, az emberi test működése, a szabályozás elvi vázlata--> ábraelemzés
- Az idegsejtek felépítése, működése, az idegrendszer felépítése, működése (agy, gerincvelő)
- Az érzékszervek működése: szem, fül, orr, nyelv, bőr.
- A hormonális szabályozás biológiai szerepe
- A legfontosabb belsőelválasztású mirigyek, és hormonok.
- Függőség kialakulása, a különböző drogok hatásai
- Az immunrendszer működése, nyiroksejtszerveink

5. Szaporodás, öröklődés, életmód

Fogalmak: elsődleges és másodlagos nemi jellegek, megtermékenyítés, ivarsejtek, embrió, magzat, méhlepény, gén, kromoszóma, genetikai betegség, hajlam

- A női és a férfi nemi szerv- rendszer, menstruációs ciklus, emberi szexualitás
- Várandóság, élet az anyaméhben, szülés, fogamzásgátlás, terhesség tervezése
- Az ivarsejtek genetikai információi, testi- és az ivarsejtek osztódása, genetikai sokféleség
- Az emberi öröklődés, domináns- recesszív öröklődés, nemek kialakulása, genetikai rendellenességek

6. Egészségügy, elsősegély

Fogalmak: stressz, függőség, rákkeltő anyagok, fertőzés, járvány, higiénia, szűrővizsgálatok, elsősegélynyújtás, újraélesztés

- A test és a lélek kapcsolata, egészsége
- Stressz, tudatmódosító szerek Egészséges életmód, étrend, testmozgás
- A keringési rendszer betegségei
- Fertőző betegségek, gyógyszerek, antibiotikumok
- Járványok, védőoltások, személyes és környezeti higiénia
- Orvosnál: laborvizsgálatok, diagnosztikai vizsgálatok, vérnyomásmérés, szűrővizsgálatok
- Baleseti sérülések- elsősegélynyújtás lépései, újraélesztés

Osztályozóvizsga tananyaga matematikából

5. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonságok alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös része, két véges halmaz egyesítése, ezek felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntése, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.

- Egyszerűbb grafikonok elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerés, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó és ceruza célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
- A téglalap felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

6. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonságok alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntése, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.

- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalék kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok elemzése.

Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerés, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík fogalmának ismerete.
A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó és ceruza célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Alakzatok tengelyes tükröképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap és deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

7. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.

- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számтан, algebra

Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzés, helyes és értelmes kerekítése.

Mérés, mértékegységek használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.

- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.

- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatok leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.

Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.

- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.

A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményeinek megnevezése.

8. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.

- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számтан, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzés, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás.
Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.

- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatok leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép, eltolt alakzat képének szerkesztése.
Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tétel kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.

Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.

- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményeinek megnevezése.

22.2.1 TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. osztály

Földrajz része

A tanuló ismerje és használja helyesen a következő fogalmakat:

- vonalas mérték, magassági szám,
- alföld, dombság, hegység, középhegység, magashegység,
- tájékozódás a térkép segítségével
- fényforrás, fagyáspont, forráspont, olvadáspont,
- fagyás, olvadás, párolgás, lecsapódás,
- időjárás, éghajlat, középhőmérséklet, hóingás, szél,
- időmérés, csillagászati alapismeretek,

A tanuló tudja felsorolni:

- a fő- és mellékvilágtájakat,
- az időjárás és az éghajlat elemeit,
- néhány csapadék fajtát,

Biológia része

I. Növények testfelépítése.

A tanuló:

- Össze tudja hasonlítani az ismert hazai termesztett vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján.
- Ismerje fel és nevezze meg a növények részeit, figyelje meg jellemzőiket, fogalmazza meg ezek funkcióit.
- Ismerje fel a lágyszárú és faszárú növények testfelépítése közötti különbségeket.
- Az ismert növényeket különböző szempontok szerint tudja csoportosítani.

Fogalmak példákkal:

- Lágyszárú növény; faszárú növény
- Zöldség, gyümölcs, kultúrnövény
- Életfeltétel, életjelenség
- Rajzos feladatok:
- főgyökérzet rajza, részei
- virágos növény, virág részei
- faszár részei.

II. Az állatok testfelépítése

A tanuló:

- Ismerje fel és nevezze meg az állatok életfeltételeit és életjelenségeit.
- Ismerje fel és nevezze meg az állatok testrészeit, fogalmazza meg ezek funkcióit.
- Az ismert állatokat különböző szempontok szerint tudja csoportosítani.
- Ismerje fel a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket.

Fogalmak példákkal:

- Gerinces, gerinctelen, egysejtű, ragadozó, mindenevő, növényevő, háziállat, vadon élő állat.

Az emberi szervezetfelépítése, működése, a testi- lelki egészség

A tanuló:

-Ismerje fel és nevezze meg az emberi test fő részeit, szerveit.

- Magyarázza meg az összefüggéseket az egyes szervek működése között.
- Értse a kamaszkor testi és lelki változásainak folyamatát, élettani hátterét.
- Ismerje és kövesse az egészséges életmód alapelveit.

Fogalmak:

Túlsúly, alultápláltság, táplálékpiramis, egészség, betegség, járvány, egészséges életmód, szervedélybetegség, serdülő kor.

Fogalmak példákkal: szerv, érzékszerv, szervrendszer, szervezet

Az anyagok és tulajdonságaik

6. osztály

Földrajzi alapismeretek:

- Magyarország tájai, mindegyik tájról 3 mondatos jellemzést tudjon adni, hazánk nagyobb folyói, tavak,
- fennsík, cseppkő, törésvonal, magma, láva, vulkán, kőzet, érc
- nagyvárosok közül ismerje: Budapest, Debrecen, Szeged, Győr, Pécs, Miskolc, Székesfehérvár fekvését.
- tudjon egy-egy példát mészkő- és vulkanikus hegységre, löszterületre, homokvidékre, ártérre, tökéletes síkságra
- tudja a térképjelek segítségével a térképen megállapítani az ásványkincsek lelőhelyét, jellemző iparágakat.
- külső erők, belső erők, talaj, humusz.

A tanuló tudja megmutatni a térképen:

- Magyarország nagytájjait,
- Magyarország megyéit megyeszékhelyükkel,
- Magyarország mészkőhegységeit,
- Magyarország vulkanikus hegységeit,
- Magyarország középhegységeit,
- a Kárpátokat és az Alpokat,

- a Dunát eredési helyétől a torkolatáig és az országokat, amelyeken áthalad,
- a Tiszát eredésétől a torkolatáig.

Fel tudja sorolni:

- vulkanikus és üledékes kőzeteket,
- a röghegységek és a lánchegységek tulajdonságait,
- a magashegységi növényöveget,
- a külső erőket,
- a talaj alkotórészeit,
- a víz felhasználási lehetőségeit,
- a tavak keletkezésének módjait,

Biológiai alapismeretek:

- életközösség fogalma,
- hazai erdőségeink fájának és az ott élő állatoknak a rövid jellemzése, felismerése képről,
- rétek, mezők növényei, állatai
- halak jellemzői, vizek, vízpartok élővilága
- a vízparton élő állatok jellemzése
- a mező élőlényekének felismerése 1-1 jellemző tulajdonságuk alapján.
- Nemzeti Parkok Magyarországon

22.2.2 FÖLDRAJZ

7. osztály

- A tanuló ismerje a földrajzi övezeteket és azok jellegzetes adottságait
- Ismerje Európa regionális sajátosságait; a Kárpát-medencevidék tipikus tájait és Magyarország fő természeti-társadalmi-gazdasági jellemzőit, jelenségeit, folyamatait és összefüggéseit különböző térképi információk felhasználásával.
- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.

- Tudja használni a térképet információszerzésre a szemléleti- és tanári segítséggel az okfejtő térképolvasás szintjén.
- Tudja meghatározni egy pont tényleges földrajzi helyét
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.

8. osztály

- Tudja összehasonlítani és indokolni Európa országainak fejlettségét
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájait, legfontosabb országaikat.
- Legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
- Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében. Ismerje hazánk környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Használja a térképet információszerzésre a szemléleti és a logikai térképolvasás szintjén egyaránt.
- Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.
- Tudja megmutatni térképen, bejelölni kontúrtérképen a tanult topográfiai fogalmakat és kapcsolja hozzájuk a jellemző földrajzi tartalmakat.
- Tudja melyek a gazdasági-társadalmi fejlettség mutatói, mit jelent a fenntartható fejlődés, hogyan tudunk mi is hozzájárulni.

22.2.3 Történelem követelmények

A továbbhaladás feltételei az 5. évfolyam végén

- A diák tudjon különbséget tenni a történelem forrásai (tárgyi, írásos, szóbeli) között. Tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később, mennyivel – a kerettantervben megadott lépték szerint. Tudja, hogy az egyes történetek eseményeihez milyen nevek, helyszínek kapcsolhatók. Tudjon tanult történetet

elmondani kérdések alapján a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával. Tudja a tanult történetek eseményeinek helyszíneit különböző léptékű térképeken megmutatni. Tudjon kérdéseket feltenni a tanult történetekhez. Tudjon különbséget tenni a történetek mesei és valóságos eseményei között. Tudjon elvégezni egyszerű kronológiai számításokat.

A továbbhaladás feltételei a 6. évfolyam végén

- A tanuló tudjon a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Tudjon információt gyűjteni adott történelmi témában - tanári segítséggel. Tudjon tanult történetet önállóan elmesélni a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával. Tudja a tanult történet lényegét kiemelni. Tudjon egyszerűbb forrásokat értelmezni tanári segítséggel. Ismerje a tanult alapvető történelmi események időpontját, tudja ezeket időrendbe állítani. A történelmi események helyszíneit képes legyen felismerni különböző térképeken, térképvázlatokon. Ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét, ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit. Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban.

A továbbhaladás feltételei a 7. évfolyam végén

- A tanuló tudjon önállóan vázlatot készíteni az adott témáról. Tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról, megadott ismeretterjesztő irodalom alapján. Ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét, ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit. Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban. Tudja térben és időben elhelyezni az egyes korszakok fontosabb eseményeit. Tudja megállapítani, hogy a magyar és egyetemes történelem megjelölt személyei közül kik voltak kortársak. Életkorának megfelelő szinten legyen képes különböző forrásokból ismeretek összegyűjtésére, osztályozására, elemzésére, a köztük lévő összefüggések keresésére és azokból következtetések levonására. Tudja nyomon követni az egyes országok területi változásait a történelmi atlaszokon, ismerje fel a legfontosabb helyszíneket a különböző térképeken. Tudja ismertetni a demokráciák és diktatúrák legjellemzőbb vonásait.

A továbbhaladás feltételei a 8. évfolyam végén

- A tanuló tudjon önállóan vázlatot készíteni, kiselőadást tartani egy megadott témáról. Tudjon összefüggéseket találni a történelmi események és a technikaigazdasági fejlődés legfontosabb állomásai között. Tudja ismertetni a demokráciák és diktatúrák legjellemzőbb vonásait. Legyen képes néhány jelentős eseményhez kapcsolódó forrást összehasonlítani. Ismerje a tanult alapvető magyar és egyetemes történelmi események időpontját, azok egyidejűségét, egymásra hatását. A történelmi változások térbeli hatását tudja nyomon követni a térképeken. Ismerje a mai Magyarország politikai rendszerének felépítését, működését. Láss a demokrácia előnyeit a diktatúrával szemben. Legyen tisztában a gyermeki jogokkal. Helytörténeti ismeretek birtokában környezetének, lakóhelyének fontos történelmi eseményeit el tudja helyezni a megismert történeti folyamatokban.

Értékelés

A vizsgákra egységes értékelés vonatkozik, amelyet a témazáró dolgozatokra is alkalmazunk.

0%-39%	1	elégtelen
40%-59%	2	elégséges
60%-79%	3	közepes
80%-89%	4	jó
90%-100%	5	jeles

- A fejlesztési feladatok szerkezete
- 1. Ismeretszerzés, tanulás
- 2. Kritikai gondolkodás
- 3. Kommunikáció
- 4. Tájékozódás időben és térben

5. évfolyam:

Az emberiség őskora. Egyiptom és az ókori Kelet kultúrája

- Fogalmak: őskor, régészet, történelmi forrás, szakóca, ásóbot, eke, gyűjtögetés, vadászat, halászat, földművelés, állattenyésztés, kézművesség, termelés, keresztény időszámítás, Kr. e., Kr. u., évtized, évszázad, öntözéses földművelés, csere, kereskedelem, falu, város, állam, birodalom, ókor Tanulói tevékenység:
- Képek alapján történelmi források típusainak felismerése, csoportosítása.
- A zsákmányoló és termelő ember foglalkozásainak és szerszámainak bemutatása.
- Az Ókori Kelet nagy birodalmainak és folyóinak megmutatása atlaszában és a falitérképen.
- Az öntözéses földművelés folyamatának néhány mondatos ismertetése.
- Az Ókori Keleti államok fontos találmányainak felsorolása.
- Egy ószövetségi történet elmesélése.
- A történelem korszakainak felsorolása. Krisztus előtt, Krisztus után fogalmak helyes használata. Eltelt időtartam kiszámítása. Tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később.

Az ókori görög-római világ

- Fogalmak: mítosz, monda, arisztokraták, népgyűlés, démosz, demokrácia, polisz, királyság, köztársaság, provincia, szenátus, patríciusok, plebejusok, császárság
- Évszámok: Kr.e. 776, Kr.e. 490, Kr.e. 480, Kr.e. 753, 395, 476
- Tanulói tevékenység:
- Mi fűzte egységbe a görög városállamokat?
- Spárta, a katonaállam bemutatása. Az athéni demokrácia bemutatása.
- Olimpiai játékok, olimpiai versenyszámok ismertetése.
- Görög-perzsa háborúk hadvezéreinek, helyszíneinek, eredményeinek ismertetése.
- Nagy Sándor jelentőségének ismertetése.

Róma és a Római Birodalom térképen való elhelyezése. Romulus és Remus történetének ismerete.

Pun háborúk eseményeinek ismertetése.

- Tanult császárok felsorolása.

- Néhány mondatos ismertetés Pannónia provinciáról.
- Jézus élete főbb állomásainak ismertetése.

A középkori Európa világa

- Fogalmak: középkor, földbirtok, hűbérúr, hűbéres, hűbéri lánc, vár, feudalizmus, falu, jobbágy, uradalom, lovag, keresztes hadjárat, majorság, jobbágytelek, robot, terményadó, tized, két-és háromnyomásos gazdálkodás, szent, legenda, ereklye, szerzetesrend, bencés, ferences, eretnek ugar, nehézke, önálló gazdálkodás, árutermelés és pénzgazdálkodás iszlám, Allah, Korán polgár, kiváltság, városi kiváltságok, vám, céh
- Évszámok: 622, 800
- Tanulói tevékenység:
- Nagy Károly birodalmának bemutatása.
- Arab hódítás és iszlám bemutatása.
- A középkori vár bemutatása.
- A középkori földbirtok (majorság, jobbágytelek, közös használatú területek) bemutatása, jobbágyok terheinek felsorolása.
- A középkori egyház bemutatása.
- Lovagi erények felsorolása, lovagi torna ismertetése.

A magyarság történetének kezdetei és az Árpádok kora

- Fogalmak: őshaza, finnugor, törzs, nomád élet, turul, honfoglalás, kengyel, szablya, kalandozás, vármegye, tized, ispán, pogány, nemes, kancellária, oklevél, tatárok, kunok
- Évszámok: 895-900, 895-900, 955, 1000. december 25., 1222, 1241-1242, 1301
- Tanulói tevékenység:
- A magyar nép vándorlása, állomásainak megnevezése és térképen való megmutatása.
- A honfoglalás történetének és időpontjának ismerete.
- Istenek, mondai hősök és valós történelmi személyek szétválasztása Kalandozó hadjáratok célja, sikerének, végének okai.
- Szent István vármegye szervező és egyházszerző tevékenységének bemutatása.
- Szent László és Könyves Kálmán törvényeinek ismerete.

IV. Béla tevékenységének bemutatása a tatárjárás előtt és után.

6. évfolyam

A Magyar Királyság virágkora

- Fogalmak: bandérium, harmincadvám, kapudó, kilenced, aranyforint, báró, ősiség, úriszék, végvár, husziták, polgármester, bíró, vajda, kormányzó, fekete sereg, füstpénz, zsellér, nádor, corvinák.
- Évszámok: 1335, 1351, 1456, 1514, 1526
- Tanulói tevékenység:
- I. Károly uralkodásának, adóinak ismertetése. Nagy Lajos törvényeinek ismerete.
Hunyadi János harcai a törökkel.
Hunyadi Mátyás uralkodásának bemutatása.
- Mohácsi csata elmesélése.

A világ és Európa a kora újkorban

Fogalmak: újkor, gyarmat, indián, rabszolgakereskedelelem, manufaktúra, tőke, világkereskedelelem, világgazdaság, reformáció, protestáns, katolikus megújulás, jezsuiták, inkvizíció, alkotmányos királyság, korlátlan királyi hatalom, felvilágosodás, emberi jogok, hatalmi ágak, jogállam

- Évszámok: 1492, 1517, 1640, 1776
- Tanulói tevékenység:
- A nagy földrajzi felfedezések és következményeik ismerete.
- A reformáció kialakulásának bemutatása.
- A XVII. századi Angliának, a tengerek királynőjének bemutatása.
- A „napkirályok” százada (XIV. Lajos és I. Nagy Péter uralkodásának ismertetése).
- Felvilágosodás alakjainak bemutatása.
- Amerikai függetlenségi háború jelentőségének vázolója (Függetlenségi Nyilatkozat).

Magyarország a kora újkorban

- Fogalmak: Hódoltság, kettős adózás, gyermekadó, fejadó, szpáhi, janicsár, pasa, hajdú, felségsértési per, kuruc, labanc, Szent Liga, szabadságharc
- Évszámok: 1532, 1541, 1552, 1556, 1593-1606, 1664, 1686, 1699, 1703-1711
- Tanulói tevékenység:
- A három részre szakadt Magyarország berendezkedésének felvázolása (Hódoltság, Királyi Magyarország, Erdélyi Fejedelemség).
- A várháborúk kora: várak, védőik, történetük ismerete.
- Habsburg és törökellenes küzdelmek ismertetése.
- A II. Rákóczi Ferenc vezette szabadságharc legfőbb eseményeinek bemutatása.

A forradalmak és a polgárosodás kora Európában és Magyarországon

- Fogalmak: forradalom, jakobinus terror, nemzet, diktatúra, ipari forradalom, mezőgazdasági forradalom, vetésforgó, gyáripar, vállalkozás, haszon, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, szabad verseny, országgyűlés, arisztokrácia, alsótábla, felsőtábla, nyelvújítás, reformkor, közteherviselés, örökváltság, érdekegyesítés, zsellér, cenzúra, sajtószabadság, választójog, felelős kormány, trónfosztás
- Évszámok: 1789. július 14., 1815, 1848, 1830-1848, 1848. március 15., 1849. április 14., 1849. augusztus 13., 1849. október 6.
- Tanulói tevékenység:
- Ipari forradalom találmányainak bemutatása, hozzá kapcsolódó fogalmak ismerete. Manufaktúra és gyár közötti különbségek ismerete.
- Francia forradalom szakaszainak ismerete.
- Napóleon uralkodásának és hatásának ismertetése.
- A reformkor jelentős alakjainak felsorolása. Gróf Széchenyi István és Kossuth Lajos tevékenységének bemutatása. Reformkori országgyűlések főbb témáinak megnevezése. 1848. március 15-e eseményeinek ismertetése. Áprilisi törvények (népképviselői országgyűlés, felelős magyar minisztérium miniszterelnöke, tagjai) főbb pontjainak felvázolása.
- Függetlenségi Nyilatkozat helyszínének, időpontjának, tartalmának megnevezése.

- A szabadságharc szakaszainak bemutatása, bukása okainak megnevezése, és megtorlás ismertetése
- (a jelentős események, személyek felsorolása a megfelelő szakaszhoz)

7. évfolyam:

A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei

- Fogalmak: polgárháború, rabszolga-felszabadítás, nemzetállam, monopólium, tőke kivétel, szocializmus, szociáldemokrácia, anarchizmus, imperializmus, antant, hármasszövetség • Évszámok: 1871, 1861-65,
- Tanulói tevékenység:
- Német egység létrejöttének ismertetése.
- Polgárháború ismertetése az Egyesült Államokban.
- Az ipari forradalom találmányainak bemutatása, feltalálójuk megnevezése.
- Szövetségi rendszerek és katonai tömbök megnevezése, tagjainak felsorolása.

Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon

- Fogalmak: emigráció, dualizmus, millennium • Évszámok: 1867, 1873, 1896
- Tanulói tevékenység:
- A kiegyezés létrejötte és az Osztrák-Magyar Monarchia berendezkedésének bemutatása.
- A tőkés fejlődés néhány eredményének és a polgárosodás jeleinek felvázolása.
- Budapest egyesítésének bemutatása.

A nagyhatalmak versengése és az első világháború

- Fogalmak: antant, központi hatalmak, villámháború, állóháború, hátszín, bolsevikok
- Évszámok: 1914, 1917, 1918
- Tanulói tevékenység:
- Az első világháború fő frontjainak és kimenetelének bemutatása térkép segítségével.

Európa és a világ a két háború között

- Fogalmak: baloldal, jobboldal, gazdasági válság, New Deal, egypártrendszer, sztálinizmus, tervgazdálkodás, koncentrációs tábor, nemzeti szocializmus, fajelmélet Évszámok: 1929-1933, 1938, 1939. március Tanulói tevékenység:
- Gazdasági világválság okainak ismertetése, az USA-ban megvalósított megoldásának bemutatása.
- A sztálini Szovjetunió ismertetése.
- A hitleri Németország ismertetése.
- Csehszlovákia feldarabolásának bemutatása.

Magyarország a két világháború között

- Fogalmak: konszolidáció, konzervatív, liberális, kommunisták, nyilasok, revízió Évszámok: 1918. október 30-31., 1918. november 16., 1920. június 4.
- Tanulói tevékenységek:
- Összefoglalás forradalom ismertetése.
- Tanácsköztársaság szervezeteinek, feladatainak bemutatása.

- A Horthy-korszak jellegzetességeinek felsorolása.
- Trianoni békeszerződés időpontjának, tartalmának, következményeinek ismerete.
- Első és második zsidótörvény ismerete.
- A revíziós politika első sikereinek megnevezése.

A második világháború

- Fogalmak: totális háború, hadigazdaság, gettó, deportálás, munkaszolgálat, holokauszt, háborús bűnös
- Évszámok: 1939. szeptember 1., 1939. szeptember 1-1945. szeptember 2., 1941. június 22., 1941. június 27., 1941. december 7., 1943. február, 1944. március 19., 1944. október 15., 1944. június 6.
- Tanulói tevékenység:
- A világháború menetének ismertetése a következő szakaszokban: 1939-1941, 1942-1943, 1944-1945 térkép segítségével.
- Értekezletek: Teherán, Jalta, Potsdam (résztevők, tartalom ismerete)
- Magyarország területi gyarapodásainak bemutatása a két világháború között, a világháború alatt.
- Magyarország miniszterelnökeinek felsorolása a háború ideje alatt.
- Magyarország részvételének ismertetése a világháborúban.
- Holokauszt ismerete

8. évfolyam:

Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése

- Fogalmak: hidegháború, vasfüggöny, harmadik világ, világgazdaság, globalizáció, integráció, népesedésrobbanás, fogyasztói társadalom, környezetkárosítás • Évszámok: 1947, 1949, 1955
- Tanulói tevékenységek:
- Hidegháború kezdetének, végének bemutatása.
- Szovjet típusú gazdaságok, országok felsorolása.

Magyarország a világháborús vereségtől a forradalom leveréséig

- Fogalmak: földosztás, államosítás, pártállam, kollektivizálás, rendszerváltás • Évszámok: 1956. október 23., 1957
- Tanulói tevékenység:
- Rákosi-korszak bemutatása Magyarországon.
- 1956-os forradalom és szabadságharc főbb eseményeinek ismertetése.

A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

- Fogalmak: piacgazdaság, tervgazdaság, integráció • Évszámok: 1961, 1969, 1975, 1989
- Tanulói tevékenység:
- A piacgazdaság és tervgazdaság főbb jellemzőinek bemutatása.
- A tudományos és technikai forradalom főbb vívmányainak felsorolása.
- Szovjet tömb felbomlásának bemutatása.
- Rendszerváltás ismerete. A Kádár-korszak jellemzői

Fogalmak: munkásőrség, konszolidáció, népfelkelés, puha diktatúra, amnesztia, háztáji, pártállam, szamizdat, demokratikus ellenzék

- Évszámok: 1958 (Nagy Imre és vádlott társai kivégzése), 1968 (az új gazdasági mechanizmus), 1985 (monori találkozó), 1987 (a lakiteleki találkozó), 1989 (Nagy Imre és mártírtársainak újratemetése, a harmadik köztársaság kikiáltása).
- Tanulói tevékenység:
- Kádár-korszak bemutatása.

Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése

Fogalmak: multikulturalizmus, terrorizmus, migráció, integráció, euró, internet, tömegkommunikáció

- Évszámok: 1992 (a maastrichti szerződés aláírása), 1995 (a schengeni egyezmény életbe lépése), 2002 (az euró bevezetése), 2001. szeptember 11. (terrortámadások az Egyesült Államokban), 2004 (tíz új tagállam csatlakozik az EU-hoz, köztük Magyarország is).
- Tanulói tevékenység:
- Európai Unió szervezeteinek, tagállamainak felsorolása, működésének felvázolása.
- A közelmúlt háborúinak megnevezése.
- A globális világ sajátosságai, globalizáció előnyei és hátrányai.

Demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

- Fogalmak: privatizáció, rendszerváltás/rendszerváltozás, pluralizmus, demokratikus intézményrendszer, jogállam.
- Évszámok: 1990 (szabad, többpárti választások Magyarországon), 1991 (a szovjet csapatok távozása hazánkból), 1999 (csatlakozás a NATO-hoz), 2004 (Magyarország EU-tag lett).
- Tanulói tevékenység:
- A demokratikus jogállam megteremtése.
- Mikor csatlakozott Magyarország a NATO-hoz és az Európai Unióhoz?
- A magyarországi nemzetiségek és etnikai kisebbségek ismerete.
- A határon túli magyarság sorsának néhány jellegzetessége a rendszerváltozást követően.

Társadalmi szabályok

- Fogalmak: szokás, hagyomány, illem, erkölcs, alapvető emberi jog, gyermeki jog, hivatal, egyenlőség, társadalmi különbség, társadalmi egyenlőtlenség.
- Tanulói tevékenység:
- Szokás, hagyomány, illem, erkölcs.
- Az alapvető emberi jogok megnevezése.
- A gyermekek jogai, diákjogok ismerete.
- Egyenlőség és egyenlőtlenségek a társadalomban. Állampolgári alapismeretek
- Fogalmak: állam, államforma, állampolgárság, alkotmány, demokrácia, államszervezet, önkormányzat, emberi jogok, állampolgári jogok és kötelességek, hatalmi ág, érdekképviselő, közjó, média, közélet, nyilvánosság.
- Tanulói tevékenység:
- Legalapvetőbb emberi, állampolgári, gyermek-és diákjogainak és kötelességeinek ismertetése.
- Magyarország államformájának, köztársasági elnökének, miniszterelnökének megnevezése.

Pénzügyi és gazdasági kultúra

- Fogalmak: piacgazdaság, háztartás, vállalat, belföld, külföld, pénzügy, bankjegy, pénzhelyettesítő, költségvetés, bevétel, kiadás, egyenleg, megtakarítás, betét, kötvény, befektetési jegy, hitelfelvétel, kamat, árfolyam, infláció.
- Tanulói tevékenység:
- A gazdaság legfontosabb szereplőinek megnevezése a piacgazdaságban.
- A pénz funkcióinak és formáinak megnevezése. Az infláció.
- Pénzügyintézetek és tevékenységük megnevezése.

Háztartás és családi gazdálkodás

- Fogalmak: háztartás, költségvetés, bevétel, kiadás, társadalmi juttatás, tulajdonból származó jövedelem, örökség, nyereség, vagyon, létszükségleti kiadás, nem létszükségleti kiadás, beruházás, egyenleg, megtakarítás, befektetés, hitel, kamat, bank, bankszámla, bankkártya, banki művelet, lakossági folyószámla.
- Tanulói tevékenység:
- Családi bevételi források felsorolása.
- Családi kiadások megnevezése.
- Takarékosági lehetőségek megnevezése a háztartások fogyasztásában és vásárlásában.
- Családi pénzügykezelési technikák felsorolása.

Médiakörnyezet, a média funkciói, a nyilvánosság

Fogalmak: média, tömegkommunikáció, funkció, nyilvánosság.

- Tanulói tevékenység:
- Az internet, a televízió, a videojáték szerepének meghatározása.
- A média funkcióinak azonosítása.
- A nyilvánosság jelentésének és jelentőségének meghatározása. A médiamodellek és intézmények
- Fogalmak: közszolgálati média, kereskedelmi média, közösségi média.
- Tanulói tevékenység:
- A fontosabb médiamodellek (közszolgálati, kereskedelmi, közösségi média) és jellemzőik felsorolása.
- A közösségi hálózatok funkciói, jellemzői.

A média társadalmi szerepe, használata –Reklám és hír a hagyományos és az új médiában

- Fogalmak: hír, kommentár, hírtér, hírvetély, hírvetély, pártatlanság, hírportál, közösségi oldal.
- Tanulói tevékenység:
- A reklámok, a hirdetés és a médiaipar jellemzői.
- A pártatlanság és korlátai.

22.2.4 Osztályozó vizsga követelményei angol nyelvből

5. évfolyam

Témakörök:

- Család, barátok, kedvenc állatok, családi események

- Iskola, tantárgyak, tanrend, osztálytársak, tanórán kívüli programok
- Szűkebb környezetünk: a lakás, a ház, a szoba bemutatása, bútorok, berendezési tárgyak
- Tágabb környezetünk: a lakóhely, a város, tájékozódás, útbaigazítás kérése/adása
- Emberek külső és belső jellemzése, öltözködés, alapvető tulajdonságok
- Idő, óra, a hét napjai, napszakok
- Napirend, mindennapos, szokásos tevékenységek, házimunka, otthoni feladatok
- Vásárlás: mindennapi bevásárlás

Kommunikációs szándékok

- Bemutatkozás, bemutatás:
- Dolgok, személyek, helyek megnevezése, leírása:
- Információ kérése, adása:
- Kérés és arra reagálás:

Fogalomkörök

- Jelenidejűség: be, Present simple, Present continuous
- Birtoklás kifejezése: Possessive adj., Genitive 's , have (got
- Térbeli viszonyok: Prepositions, prepositional phrases, adverbs there is/are
- Időbeli viszonyok: When? When? What time? What's the time?
- Mennyiségi viszonyok: Irregular plurals, Cardinal numbers 1-100, Ordinal numbers
- Modalitás: can – ability, must
- Szövegösszetartó eszközök: articles, some+ nouns, any + nouns, Personal pronouns, Demonstrative pronouns, Indefinite pronouns 6.

évfolyam

Témakörök:

- Család, személyi adatok; foglalkozások; otthoni teendők, kötelességek, napirend; családi ünnepek.
- Emberi kapcsolatok: barátság; emberek külső és belső jellemzése.
- Tágabb környezetünk: város, ország; a lakóhely bemutatása

- Természeti környezetünk: a természet megóvása; Földünk nevezetes tájai; növények és állatok.
- Az iskola világa: az iskola bemutatása, órarend, iskolai programok
- Egészség és betegség: a leggyakoribb betegségek; a leggyakoribb sérülések.
- Étkezés: étkezési szokások nálunk és más országokban; különleges ételek és ételreceptek; viselkedés az étkezésnél
- Vásárlás: mindennapi bevásárlás; ajándékok ünnepekre.
- Szabadidő és szórakozás: sport az iskolában és az iskolán kívül; tévé, film, videó, számítógép és olvasás.

Kommunikációs szándékok

- Bemutatkozás, bemutatás: Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás:
- Bocsánatkérés és arra reagálás:
- Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás:
- Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése:
- Akarat, kívánság:
- Egyetértés, egyet nem értés:
- Kínálás és arra reagálás:
- Javaslat és arra reagálás:
- Információ kérése, adása:
- Meghívás és arra reagálás:

Fogalomkörök

- Jelenidejűség: be, Present simple, Present continuous
- Múltidejűség: Past simple
- Jövőidejűség: going to
- Birtoklás kifejezése: Possessive adj., Genitive 's
- Térbeli viszonyok: Prepositions, prepositional phrases, adverbs Időbeli viszonyok:

How often?What time? When?

Mennyiségi viszonyok: Irregular plurals, How many? How much?UNcountable nouns

Modalitás: can – ability, must, needn't, have to

Szövegösszetartó eszközök: articles, some+ nouns, any + nouns, Nominative and accusative of personal pronouns,, Demonstrative pronouns, Indefinite pronouns

7. évfolyam Témakörök:

- Én és a családom: családfa; foglalkozások; családi ünnepek
- Emberi kapcsolatok: barátság; emberek külső és belső jellemzése.
- Tágabb környezetünk: falu, város, ország;
- Az iskola világa
- Egészség, az egészséges életmód
- Vásárlás: mindennapi bevásárlás; ajándékok ünnepekre.
- Utazás: utazási előkészületek; közlekedési eszközök.
- Szabadidő és szórakozás: sport az iskolában és az iskolán kívül; tévé, film, videó, számítógép és olvasás.

Kommunikációs szándékok

- Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás:
- Bocsánatkérés és arra reagálás:
- Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás:
- Megszólítás és elbúcsúzás személyes levélben:
- Öröm, sajnálkozás, bánat:
- Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság, csodálkozás, remény
- Véleménykérés és arra reagálás:
- Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése:
- Akarat, kívánság:
- Egyetértés, egyet nem értés:

Tiltás, felszólítás:

Fogalomkörök

- Jelenidejűség: be, Present simple, Present continuous, Present Perfect Simple

- Múltidejűség: Past simple
- Jövőidejűség: will
- Birtoklás kifejezése: Possessive adj., Genitive 's , of, Whose?
- Térbeli viszonyok: Prepositions, prepositional phrases, adverbs
- Időbeli viszonyok: Már, még, éppen, Gyakoriság, Időpont
- Minőségi viszonyok: Comparative sentences (short, long adjectives) Irregular adjectives, What ... like?, What colour?,
- Modalitás: should/shouldn't, can (ability), can/could/may (permission), must/needn't (obligation), have to (past), mustn't
- Szövegösszetartó eszközök: articles, some+ nouns, any + nouns, Nominative and accusative of personal pronouns, Demonstrative pronouns, Indefinite pronouns

8. évfolyam

Témakörök:

- Én és a családom: személyi adatok; foglalkozások; otthoni teendők, kötelességek; családi ünnepek
- Emberi kapcsolatok: barátság; emberek külső és belső jellemzése.
- Tágabb környezetünk: falu, kisváros, nagyváros, ország; a lakóhely bemutatása; lakóhelyünk megóvása.
- Természeti környezetünk: a természet megóvása; Földünk nevezetes tájai; veszélyeztetett növények és állatok.

Az iskola világa: az iskola bemutatása; az ideális órarend; az ideális iskola.

Egészség és betegség: a leggyakoribb betegségek; a leggyakoribb sérülések.

- Étkezés: étkezési szokások nálunk és más országokban; különleges ételek és ételreceptek; viselkedés az étkezésnél
- Vásárlás: mindennapi bevásárlás; ajándékok ünnepekre.
- Utazás: utazási előkészületek; a kedvenc közlekedési eszközöd.

Kommunikációs szándékok

- Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás:
- Bocsánatkérés és arra reagálás:
- Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás:

- Megszólítás és elbúcsúzás személyes levélben:
- Öröm, sajnálkozás, bánat:
- Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság, csodálkozás, remény
- Véleménykérés és arra reagálás:
- Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése:
- Akarat, kívánság:
- Egyetértés, egyet nem értés:
- Tiltás, felszólítás:
- Események leírása:
- Dolgok, személyek megnevezése, leírása:
- Bizonyosság, bizonytalanság:

Fogalomkörök

- Jelenidejűség: be, Present simple, Present continuous, Present Perfect Simple
- Múltidejűség: Past simple
- Jövőidejűség: will
- Birtoklás kifejezése: Possessive adj., Genitive 's , of, Whose?

Térbeli viszonyok: Prepositions, prepositional phrases, adverbs , picture location

Időbeli viszonyok: Adverbs of time with present perfect simple, How often? When? What time? What's the time?, How long? + past simple

- Minőségi viszonyok: Comparative sentences (short, long adjectives), Irregular adjectives,
- Modalitás: should/shouldn't, can (ability), can/could/may (permission), must/needn't , (obligation), have to (past), mustn't

22.2.4.1 Független beszéd

- Szövegösszetartó eszközök: articles, some+ nouns, any + nouns, Nominative and accusative of personal pronouns, Demonstrative pronouns, Indefinite pronouns, Reflexive pronouns

Minimum követelmények honismeretből az 5. osztály számára

- 1. Témakör: AZ ÉN VILÁGOM
- Fogalmak: családfa
- Tanulói tevékenység: rokonsági viszonyok megnevezése
- 2. Témakör: TALÁLKOZÁS A MÚLTAL: ÉLET A HÁZBAN
- Fogalmak: jurta, veremház, egysejtű ház, többosztatú ház
- Tanulói tevékenység: a ház típusainak megnevezése, részeinek és funkcióinak bemutatása
- 3. Témakör: TALÁLKOZÁS A MÚLTAL: ÉLET A FALUBAN
- Fogalmak: eke, borona
- Tanulói tevékenység: ismerteti a talaj megmunkálásának eszközeit és folyamatát, a hétköznapi és az ünnepi viselet jellemzőit
- 4. Témakör: JELES NAPOK, ÜNNEPI SZOKÁSOK
- Fogalmak: karácsony, advent
- Tanulói tevékenység: felsorolja az ünnepnapokat és az ezekhez kapcsolódó szokásokat
- 5. Témakör: MAGYAROK A TÖRTÉNELMI ÉS A MAI MAGYARORSZÁG TERÜLETÉN
- Fogalmak: palócok, matyók, jászok, kunok, hajdúk
- Tanulói tevékenységek: néprajzi csoportok, táji csoportok, nemzetiségek felsorolása
- A továbbhaladás feltételei:
- A tanuló legyen képes konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére élőszóban, rajzban és írásban.
- Legyen képes a leggyakoribb térképjelek alapján elemi térképhasználatra. Fogalmazza meg milyen az aktuális időjárás.
- Tudja megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcsöinket, zöldségnövényeinket. Megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezze azokat. Ismerje a táplálkozásunkban betöltött szerepüket.
- Ismerje fel a települési környezet leggyakrabban előforduló állatait és a háziállatokat. Tudja azok tenyésztésének célját.
- Ismerjen néhány kézműves tevékenységet. Fogalmazza meg tapasztalatait, megfigyeléseit, ismerje a vidék nyelvének, népi kultúrájának néhány jellegzetes kifejtését. Ismereteit tudja más tárgyakban tanultakhoz kapcsolni pl. történelem, irodalom, rajz és vizuális kultúra, ének-zene.

22.2.5 Ének-zene

5. osztály

Énekes dalanyag

Az alábbi nép-és műdalok szép, kifejező, pontos, tiszta éneklése emlékeztető:

Szent István millenniumi éneke..., Egressy Béni: Szózat, Hull a szilva..., Csillagok, csillagok..., Erdő, erdő, de magas a teteje..., Erdő, erdő, erdő..., Megyen már a hajnalcsillag..., Érik a szőlő..., Megrakják a tüzet..., Győri kanász a dombon..., Aki dudás

akar lenni... Hídló végén..., Szőnyi Erzsébet: Postaváró, Régi táncdal, A csitári hegyek alatt..., Nem vagyok én senkinek sem adósa..., Moniot D'Arras: Nyári ének, Ismeretlen szerző: Kék ibolyácska, J: S: Bach: Parasztkantáta, Händel: Győzelmi dal

Népzene

Jeles napok: szokások, hagyományok. A népzene gyűjtéséről, népzene gyűjtőkről.

A magyar népdal stílusrétegződése:

- a. a. régi stílus: sorszerkezet, ereszkedő dallamvonal, kvintváltó szerkezet, kvintválasz; pentaton hangsor (ötfokúság)
- b. b. új stílus: visszatérő sorszerkezet, kupolás dallamvonal; 3. sor a legváltozatosabb; hétfokúság

Népi hangszerek felismerése hallás után: duda, tekerő, cimbalom, citera, hegedű, klarinét. A dudanóta.

A népdalfeldolgozás.

Zenei olvasás-írás, zeneelmélet

Ritmikai fogalmak-ismeretek: az alkalmazkodó ritmus; új ritmusértékek és szüneteik olvasása-írása, gyakorlóneve: a szinkópa, a nagy éles és nyújtott ritmus, a tizenhatod ritmus, a kis nyújtott és éles ritmus – értéke, gyakorlóneve, jele; a nyolcad értékű szünet Dallami ismeretek: a felső „ré” és „mi” hangok.

Hangközök: a hangköz fogalma; egész- és félhang távolság; a tiszta hangközök felismerése, szolmizált éneklése: tiszta prím = T1, a tiszta oktáv = T8, tiszta kvart = T4; tiszta kvint = T5.

Hangnevek: ABC-s hangnevek jelölése G-kulcsban (violinkulcs) C'-C''-ig (C'D'E'F'G'A'H'C'').

Hangsorok: a hétfokú hangsor (dúr és moll). Az 1b előjegyzés

Tonalitás: dúr-moll tonalitás felismerése záróhang alapján.

Előadási jelek: tempó és dinamikai jelek (p – piano, f – forte, ff – fortissimo) a tanult dalokhoz és a meghallgatott zeneművekhez kapcsolódva.

Zeneirodalom

A zene eredete, fejlődése az őskorban. Az ókor zenéje, hangszerei. A középkor zenéje: az egyházi zene - gregorián, a világi zene – trubadúrok, minnesangerek, a nemzeti nyelvű népdalköltészet. A reneszánsz kora, műfajai: kánon, madrigál, motetta A barokk kora és zenéje: a barokk zenekar, a barokk hangszerei, barokk műfajok: kantáta, korál, oratórium; zeneszerzők: Purcell, Vivaldi, Bach, Händel.

6. osztály

Énekes dalanyag

Az alábbi népdalok szép, kifejező, pontos, tiszta éneklése emlékezetből:

Ősszel érik babám..., Ablakomba, ablakomba..., Luca, Panna..., Fáj a fának..., Minek nekem ez a sályi határ..., A Vidrócki híres nyája..., Madárka, madárka..., Két tyúkom tavalyi..., Tinódi: Egri históriának summája, Csínom Palkó, Vörösbársony süvegem, Ellopták szívemet, Haydn: Szerenád, Mozart: Vágyódás a tavasz után, Mozart: Bűvös csengettyű, Beethoven: Örömóda

Népzene

Énekes és hangszeres népdalfeldolgozások felismerése, megnevezése.

Az új stílusú magyar népdal és sorszerkezetei, felfelé kvintválasz.

Zenei olvasás-írás, zeneelmélet

Ritmika: felütés, csonka ütem, triola, kis éles és nyújtott ritmus, kis szinkópa, váltakozó ütem.

Dallami ismeretek: ABC-s hangok a kis és egyvonalas oktávban GAH, a kétvonalas oktávban D”E”F”G”; módosító jelek (#, b, feloldójel) és jelentésük; módosított hangok szolmizált (fi, szi, ta, ri) és ABC-s nevei.

Hangközök: k2, N2, k3, N3 felismerése, szolmizált éneklése, lejegyzése.

Hangsorok: dúr és moll hangsorok 1#-1b-ig (C-dúr, a-moll; G-dúr, e-moll; F- dúr, dmoll) kottaképről történő olvasása, a módosító jelek értelmezése kottakép alapján, tanult dallamok éneklése betűkottáról és kottakép alapján segítséggel.

Forma: Periódus, szimmetria, nyitás-zárás fogalma.

A tanult zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Zeneirodalom

Magyar történeti műfajok: históriás ének, a lant.

A bécsi klasszicizmus kora, stílusjegyei. A bécsi klasszicista zeneszerzők: Haydn, Mozart, Beethoven, néhány művük, felsorolása. A bécsi klasszicizmus legjellegzetesebb műfajai:

Énekes-világi: dal, opera, oratórium.

Énekes-egyházi: mise, gyászmise (requiem).

Hangszeres: szonáta, szimfónia, versenymű, szerenád.

Zenei formák, szerkezetek:

A klasszikus szimfónia felépítése, tételei. A triós forma, menüett, szonátaforma.

Együttesek: a klasszikus szimfonikus zenekar, trió, vonósnégyes.

A szimfonikus zenekar hangszercsoportjainak, hangszereinek megnevezése.

7. osztály

Énekes dalanyag

Az alábbi dalok szép, kifejező, pontos, tiszta éneklése emlékezetből:

Erkel-Kölcsey: Himnusz, Által mennék én a Tiszán..., Sárgul már a fügefafa levele..., Gerencséri utca..., Tisza partján mandulafa..., Magos a rutafa..., Gyere velem, Molnár Anna..., Ó, mely sok hal..., Sej, besoroztak..., Szegény vagyok..., Erdők, völgyek, szűk ligetek..., A csornai Hajas Gyula út... Magasan repül a daru...; Kun verbunk...; Erkel Ferenc: Bánk bán: Keserű bordal, Hazám, hazám..., Nemzetőr-dal, Verdi: Rabszolgák kórusa, Schubert: A pisztráng, Chopin: Aranyosom...

Népzene

A népdalelemzés szempontjai, a népdalok jellemzőinek ábrázolása.

A népballada. A balladák csoportosítása leggyakoribb témájuk szerint, műfaji sajátosságai.

Zenei olvasás-írás, zeneelmélet

Ritmika: nyújtott-éles ritmus, szinkópa, triola; a 6/8-os ütemmutató kis nyújtott és éles ritmus, szinkópa, triola, „bokázó” ritmus; tanult dal ritmizálása kottából.

Hangközök: a szext hangköz (k6, N6), a szeptim hangköz (k7, N7) felismerése, szolmizált éneklése, lejegyzése felismerése, szolmizált éneklése, lejegyzése.

Hangsorok: dúr és moll hangsorok 2#-2b-ig (D-dúr, h-moll; B-dúr, g-moll) kottaképről történő olvasása, a módosító jelek értelmezése kottakép alapján, tanult dallamok éneklése betűkottáról és kottakép alapján segítséggel.

Zeneirodalom

Zenetörténeti kor: romantika. Romantikus műfajok felsorolása, stílusjegyek megfogalmazása, ismertetése.

Zeneszerzők: Erkel Ferenc, Liszt Ferenc, Schubert, Verdi, Wagner.

Műfajok: népies műdal, verbunkos, rapszódia, programzene, szimfonikus költemény, romantikus dal, nemzeti opera. Erkel Ferenc Bánk bán c. operájának tartalma emlékezetből.

Zenekar: a romantikus nagyzenekar.

Előadási jelek: tempójelzések (tempo giusto, andante, moderato, allegro vivace) és dinamikai jelek (pp, p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo) a tanult dalokhoz és a meghallgatott zeneművekhez kapcsolódva.

8. osztály

Énekes dalanyag

Az alábbi dalok szép, kifejező, pontos, tiszta éneklése emlékeztet ből:

Katona József: Fohász Szent Istvánhoz, Erdő mellett estvéledtem..., Októbernek, októbernek elsején..., Bús a kis gerlice madár..., A citrusfa levelestől, ágastól..., Elindultam szép hazámból..., Röpülj, páva, röpülj..., Énekeljünk..., A karádi faluvégen..., Nyári kánon; Énekeljünk szépen, csendben; Gaudeamus igitur, Ballag már a vén diák, Elmegyek, elmegyek...

Zenei olvasás-írás, zeneelmélet

Ritmika, hangközök, hangsorok: a 8 év anyagának összefoglalásaként könnyű dallamok, ritmusok olvasása, írása 2#-2b-ig szolmizálva és ABC-s névvel önállóan. A korábban tanult ritmikai ismeretek összegző tudása, korábban tanult hangközök felismerése, szolmizált éneklése, lejegyzése

Zeneirodalom

A zene eredete, fejlődése az őskorban.

Az ókori nagy kultúrák zenéje.

A középkor egyházi, világi zenéje és nemzeti nyelvű népdalköltészete. A kottairás története.

A reneszánsz zeneszerzők műfajok, szerkesztési formák. A magyar reneszánsz.

A barokk zene: történelmi háttere, műfajai, hangszerei, zeneszerzői, zenei jellemzői.

A bécsi klasszicizmus műfajai, formái, hangszerei, zenei újítások, elemek, mesterek.

A romantika zenéje: jellemző stílusjegyek, reformok, zeneszerzők, műfajok (csoportok), a szimfonikus zenekar hangszerei. A magyar nemzeti romantika.

A XX. század zenéje. Zeneszerzők: Debussy, Ravel, Honegger, Carl Orff, Stravinsky, Prokofjev, Britten, Gerschwin.

Irányzatok: Impresszionizmus, neoklasszicizmus, folklorizmus.

A XX. századi magyar zene legjelesebb képviselői: Kodály Zoltán, Bartók Béla, Bárdos Lajos, Kurtág György, Ránki Dezső, Szokolay Sándor, Kocsár Miklós, Durkó Zsolt.

A könnyűzenei műfajok világa: a jazz - a dzsessz jellegzetes műfajai, pop, rock, beat, rock and roll, elektronikus zene, filmzene, rockopera... stb.

A mai könnyűzene (aktualitások).

22.3.1 Minimum követelmény

5. évfolyam

Magyar nyelv

Helyesírás:

Írása legyen rendezett, olvasható. Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén. Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 10-15 nehéz szót.

Nyelvtani ismeretek:

Tudja, mit jelent a kommunikáció szó, mik a tényezői. A kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés, kérdés illemszabályainak ismerete és helyes alkalmazása.

Tudja felsorolni a beszélőszerveket.

Tudja megkülönböztetni a hangot, betűt, írásjegyet.

Ismerje a következőket: hangok felosztása, a magán- és a mássalhangzók felosztása Ismerje a mély és magas magánhangzókat.

Tudja, mi a hangrend törvénye, és azt ismerje fel a szavakban, ill. maga is tudjon példákat gyűjteni.

Tudja megnevezni a mássalhangzótörvényeket.

Tudja felsorolni a helyesírási alapelveket: a kiejtés, a hagyomány, az egyszerűsítés és a szóelemzés elvét. Ismerje az abc-t, a betűrendbe sorolás szabályait, ezt a gyakorlatban is tudja alkalmazni.

Ismerje fel a szó szóelemeit: szótő, képző, jel, rag.

Tudjon egyjelentésű és rokon értelmű szavakat gyűjteni, ismerje fel az ellentétes jelentést a szavak között.

Szólások és közmondások jelentésének értelmezése (tankönyvi, munkafüzeti példák)

(Gyakorlásra ajánlottak a tankönyv szövegei és a tankönyv vagy munkafüzet feladatai, ha van, a tanév során használt füzetek.)

Magyar irodalom

---

³ Beszámoltató vizsga esetén a tanuló által mulasztott időszakban vett tananyag kérhető számon. A vizsgára való felkészüléshez a minimum követelmény nyújt segítséget.

A tanuló legyen képes életkorának megfelelő tempóban, értelmesen és pontosan, tagoltan, megfelelő ritmusban olvasni a tankönyv prózai és verses szövegeit. Az ismert szövegeket tudja értelmezni. Tudjon felsorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt. Ismerje és tudja vázlatosan elmondani Petőfi életét, tudja elhelyezni a korban. Adott műcímhez tudjon szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani: (pl. Petőfi: János vitéz, Alföld, Arany: Családi kör, Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk, stb.) Ismerje és tudja elmondani a János vitéz, a Tündérszép Ilona, A Pál utcai fiúk történetét, ismerje a főbb szereplőket, tudja jellemezni őket.

Tudjon különbséget tenni népmese és műmese között. Tudjon elkülöníteni szövegekben nagyobb szerkezeti egységeket. Ismerje az alábbi fogalmakat, tudja azok legfőbb sajátosságait: elbeszélő költemény, regény, mese, mítosz, elbeszélés. Tudja felsorolni a szóképeket: metafora, hasonlat, megszemélyesítés, ismert szövegben tanári segítséggel ismerje fel őket. Memoriterek: a tanév során a szaktanár által kijelölt versszakok.

6. évfolyam

Magyar nyelv

Helyesírás: Írása legyen rendezett, olvasható. Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén. Kevés hibával másoljon 10-15 soros szöveget vagy 10-15 nehéz szót.

Nyelvtani ismeretek:

Ismerje fel a következő szófajokat különböző szövegekben, ismerje azok szabályait: főnév, melléknév, számnév, ige, igenév, melléknév, névmás, határozószó. Tudja megkülönböztetni a köznevet a tulajdonnévtől. Ismerje a tulajdonnevek fajtáit, illetve az egytagú tulajdonnevek helyesírását. Tudjon melléknevet fokozni (alap-, közép-, felsőfok). Ismerje fel a határozott és határozatlan számnevet, ismerje a rájuk vonatkozó helyesírási szabályokat. A névmások közül ismerje a személyes, birtokos, mutató és kérdő névmást. Ismerje az igével kapcsolatban a szám, személy, idő, mód fogalmát.

Magyar irodalom

A tanuló legyen képes életkorának megfelelő tempóban, értelmesen és pontosan, tagoltan, megfelelő ritmusban olvasni a tankönyv prózai és verses szövegeit. Az ismert szövegeket tudja értelmezni. Ismerje Arany János életútját. Tudja összefoglalni a Toldi tartalmát, elkészíteni a szerkezeti vázlatát, főbb szereplőket felsorolni és jellemezni. Tudjon ismert és könnyen érthető történetben az egyes szakaszokat párosítani a konfliktus, bonyodalom, tetőpont fogalmával. Tudjon megnevezni és felidézni két mondát. Tudja felidézni Arany János A walesi bárdok című balladájának történetét. Ismerje Gárdonyi Géza Egri csillagok című regényének a történelmi háttérét, tudjon legalább négy szereplőt megnevezni, jellemezni. Fogalmak: monda, ballada, rege, elbeszélő költemény, történelmi regény, konfliktus, epizód. Ismerje föl az egyszerűbb költői szóképeket: a metaforát, a megszemélyesítést és a hasonlatot.

Memoriterek: Arany János A walesi bárdok című művének kijelölt versszakai (minimum 6 versszak) Arany János Toldi című művéből a tanév során kijelölt versszakok (min. 6 versszak)

7. évfolyam

Magyar nyelv

Helyesírás: Írása legyen rendezett, olvasható. Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén. Kevés hibával másoljon 15-18 soros szöveget vagy 15-20 nehéz szót.

Nyelvtani ismeretek: Tudja megnevezni az egyszerű mondat részeit és szintagmáit. Ismerje föl és különböztesse meg a mondatokat szerkezet, logikai minőség és beszédhelyzet szerint. Alkalmazza a megfelelő mondatvégi írásjeleket. Tudja alkalmazni a tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályokat. Ismerje föl a legalapvetőbb szószerkezeteket, nevezze meg fajtájukat. Tudjon mondatokat elemezni, egyszerűbb szerkezeti ágrajzokat elkészíteni. Tudja megkülönböztetni az alá- és a mellérendelő összetett szavakat, ismerje helyesírásukat. Tudjon példákat keresni szakszövegből és irodalmi szövegből.

Magyar irodalom

A tanuló legyen képes közepes nehézségű ismeretlen szöveg értő olvasására, az olvasott szöveg tartalmának elmondására. Ismerje a reformkor legfőbb jellemzőit, tudja elhelyezni a korban, ismerje kulturális intézményeit, tudja íróit, költőit felsorolni.

Tudja megfogalmazni, hogy mit tanultunk irodalomból a 7. osztályban, vagyis a tanult írókat, költőket irodalmi alkotásaikat tudja felsorolni. Tudja felsorolni az irodalmi műnemeket és műfajokat. Ismerje a következő költők életét vázlatosan a tankönyv szövegei alapján: Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán.

Tudja megfogalmazni a következő fogalmak legfontosabb jegyeit: dal, epigramma, óda, himnusz, elégia, regény, novella.

Tudja a következő memoriterek: Himnusz, Huszt, Szózat, Nemzeti dal, Szeptember végén.

Legyen tisztában a kijelölt kötelező olvasmány(ok) cselekményével, tudja felsorolni a szereplőit, jellemezzen öt-hat szereplőt. Ismerje és tudja elmondani A néhai bárány cselekményét, szerkezeti felépítését.

Tudjon egy 7. osztályban tanult verses alkotást elemezni. A műelemzés témái lehetnek:

Mikszáth Kálmán: A néhai bárány (cselekménye), Hasonlóság és különbség a Szózat és a Himnusz között, Petőfi Sándor: Szeptember végén vagy Levél Várady Antalhoz, Arany János: Szondi két apródja.

8. évfolyam

Magyar nyelv

Helyesírás: Írása legyen rendezett, olvasható, esztétikus, áttekinthető. Tudjon szöveget leírni hallás után, 10-15 mondatot kb.10 perc alatt. Írástempója legyen megfelelő.

Nyelvtani ismeretek: Rendelkezzen a tanuló az előző években szerzett nyelvtani ismeretekkel minimális szinten. Ismerje fel a mondatokat a beszélő szándéka szerint, az írásjeleket helyesen alkalmazza a mondatok végén. Tudja megkülönböztetni az egyszerű és az összetett mondatokat. Tudja elmondani az alárendelő összetett mondatok ismérveit, fajtáit, egyszerűbb

összetett mondatot tudjon ábrázolni. Ismerje a mellérendelő összetett mondatok fajtáit, jeleit, néhány kötőszót, és tudjon elemezni egyszerűbb mellérendelő összetett mondatokat. Tudjon idézni, legyen képes a párbeszéd, központozás helyes alkalmazására. Szóképzés ismerete a leggyakoribb képzők segítségével. Ismerje föl a köznyelv, szaknyelv, társalgás és szleng szókészletében lévő eltéréseket, alkalmazza a helyes használatot. Magyar irodalom:

A tanuló legyen képes közepes nehézségű ismeretlen szöveg értő olvasására, az olvasott szöveg tartalmának elmondására Ismerje föl az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján. Tudja megnevezni a Nyugat első és második nemzedékének alkotóit, életüket vázlat segítségével bemutatni, versekről hosszabb elemzés készíteni. Tudjon összefüggéseket mondani a hasonló korszakban élt szerzők műveinek témájában, ismerje az 1930-as, 40-es évek történelmi háttérét, ismerjen föl költői alakzatokat. Tudjon a feldolgozott művekről összefoglalást készíteni. Tudjon önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Legyen képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját vélemény megfogalmazására, állításait tudja megindokolni.

Memoriterek: Ady Endrétől: 2-3 vers, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső, Babits Mihály: 11 verse, Móricz Zsigmond: Hét krajcár- első tíz mondat, József Attila: Tiszta szívvel, Születésnapomra, Radnóti Miklós: Nem tudhatom... .

22.3.2 Kémia követelmények

7. évfolyam

Az anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai. Az anyagok különböző halmazállapotai és azok jellemzői. A halmazállapot-változásokat kísérő energiaváltozások. Fizikai és kémiai változások, egyszerű példák. A levegő összetétele és a levegőt szennyezők. Az égés fajtái, a tűzoltás kémiai alapja. Ásványi szenek, mesterséges szenek. A kőolaj és a földgáz. Megújuló energiaforrások. Alapvető tápanyagok. A víz összetétele, szerepe környezetünkben. Oldatok, töménysége, kémhatása. Az anyagok csoportosítása. Keverékek szétválasztásának módszerei. Atomok és elemek jelölése. Anyagmennyiség fogalma. Az atom felépítése. Elektronfelhő szerkezete. A periódusos rendszer felépítése

8. évfolyam

Ionok keletkezése, ionvegyületek, ionkötés. Kovalens kötés azonos és különböző atomok között. Fémes kötés. Anyagi halmazok jellemzői. A kémiai reakciók lényege, leírása kémiai egyenlettel.

Az elemek csoportjainak általános jellemzése. Néhány anyag tulajdonságai, felhasználása és fontosabb reakciói.(nemesgázok, hidrogén, halogénelemek, hidrogén-klorid, oxigén, ózon, víz, hidrogén-peroxid, kén, kén-dioxid, kénsav, nitrogén, ammónia, salétromsav, foszfor, szén, szén-dioxid, szén-monoxid, szénsav, szilícium.) Kémiai reakciók csoportosítása. Fémek kémiai tulajdonságai, korróziója. Az alkálifémek fizikai és kémiai tulajdonságai, néhány fontosabb vegyületük. Az alkáliföldfémek tulajdonságai, fontosabb vegyületei. A természetes vizek keménysége. Az alumínium és előállítása. A vas és vasgyártás. Néhány ismert fém tulajdonságai és felhasználása (ón, ólom, réz, ezüst, arany, cink, higany)

22.3.3 Osztályozó vizsga követelményei erkölcsstan tantárgyból 5-8. évfolyam

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM

A tanuló legyen tisztában az egészség megőrzésének jelentőségével, tudja, hogy ezért maga is felelős,

Képes legyen különféle szintű kapcsolatok kialakítására, ápolására, rendelkezzen a konfliktusok kezelésének, az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

HATODIK ÉVFOLYAM

Legyen tisztában azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, törekedjen arra, hogy tevékenységével minél kevésbé károsítsa a környezetét.

Ismerje a modern technika legfontosabb előnyeit, hátrányait, felismerje magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.

HETEDIK ÉVFOLYAM

Értse, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá teszik a tanulásra, mások megértésére, önmaga vizsgálatára.

Képes legyen ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.

NYOLCADIK ÉVFOLYAM

Legyen nyitott más kultúrák befogadására.

Van elképzelése saját jövőjéről, tisztában van azzal, hogy céljai eléréséhez erőfeszítéseket kell tennie.

Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.

22.3.4 Minimum követelmények fizikából

7. évfolyam

A TESTEK MOZGÁSA

Egyenes vonalú egyenletes, az egyenletesen változó mozgás felismerése konkrét példákon.

A sebesség jele, mértékegységei, kiszámítása.

Átlag és pillanatnyi sebesség megkülönböztetése.

Szabadesés jellemzése.

A DINAMIKA ALAPJAI

Tehetetlenség törvénye.

Sűrűség fogalma, testek sűrűség szerinti sorba rendezése, sűrűség jele, mértékegységei és kiszámítása.

Az erő fogalma.

Erő-ellenelő felismerése példákban.

Tartóerő, gravitációs erő és súly felismerése a gyakorlatban, ezek ábrázolása.

A súrlódás és a közegellenállás felismerése gyakorlati példákban.

Egyensúly.

Munka jele, mértékegysége, kiszámítása.

Egyszerű gépek felismerése a gyakorlatban (emelő, lejtő).

Forgatónyomaték jele, mértékegysége, kiszámítása.

A NYOMÁS

Nyomás jele, mértékegysége, kiszámítása.

Szilárd, folyékony és légnemű anyagok nyomásának növelése, csökkentése gyakorlati példákban, eszközöknél.

Arkhimédész törvénye.

Úszás, lebegés, merülés megkülönböztetése.

HŐTAN

Hőterjedés és hőtágulás felismerése gyakorlati példákban.

A termikus kölcsönhatás.

A fajhő jele, mértékegysége, és fogalma.

Halmozállapot-változások ismerete, leírása, felismerése.

Az olvadáspont, fagyáspont, forráspont fogalma.

Az olvadáshő, fagyáshő, forráshő fogalma.

Különböző energia fajták ismerete.

Az energia megmaradás törvényének ismerete.

A teljesítmény jele, mértékegysége, kiszámítása.

A hatásfok kiszámítása.

8. évfolyam

ELEKTROMOS ALAPJELENSÉGEK

Az elektromos áram fogalma.

Vezetők és szigetelők felismerése

Az egyszerű áramkör részei és összeállítása.

Áramköri jelek felismerése.

Áramerősség mérése.

Soros és párhuzamos kapcsolás szabálya, felismerése kapcsolási rajz alapján.

Az elektromos munka kiszámítása.

A feszültség mérése.

ELEKTROMOS ELLENÁLLÁS, AZ EGYENÁRAM HATÁSAI

Az elektromos ellenállás fogalma, kiszámítása.

Ohm törvénye.

Az elektromos teljesítmény kiszámítása.

Az elektromos áram hatásainak (hő, kémiai, élettani és mágneses) felismerése eszközöknél.

ELEKTROMÁGNES INDUKCIÓ, VÁLTAKOZÓ ÁRAM

Indukció fogalma, felismerése a gyakorlatban.

A váltakozó áram fogalma és jellemzése.

A váltakozó áramú generátor működési elve.

A váltakozó áram hatásai, és alkalmazásainak gyakorlati vonatkozásai.

A transzformátor felépítése, és gyakorlati alkalmazása.

FÉNYTAN

Fénytani törvények (fényvisszaverődés, fénytörés) ismerete. Tükrök

(sík, homorú és domború) alkalmazásai, ezek képalkotása. Lencsék

(homorú és domború) fogalma.

Domború lencse képalkotása és gyakorlati alkalmazása. A szemlencse és annak törési hibái.

HULLÁMOK

Hullám fogalma, jellemző mennyiségei, hullámok csoportosítása.

A hang, mint hullám - emberi hallás, hangszerek.

A fény, mint hullám - színek.

KÖRNYEZETÜNK GLOBÁLIS PROBLÉMÁI

Éghajlatváltozás okai - üvegházhatás, fény- és zajszennyezés.

Ökológiai lábnyom - környezettudatosság.

ÉGI JELENSÉGEK

Naprendszer részei, Föld helye a naprendszerben.

Nap- és holdfogyatkozás.

Csillagok – a Nap, mint csillag.

22.3.5 Osztályozó vizsga követelményei technika tantárgyból 5-7.

évfolyam

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM

Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről. Az egészséges táplálkozás jelentőségének felismerése. A családi munkamegosztás ismerete, a házi és ház körüli munkák gyakorlása. A szükséges eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata. Környezetkímélő magatartás és takarékoság fontosságának felismerése.

Elemi rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és kivitelezés során.

Egyszerű műveleti algoritmusok értelmezése és végrehajtása (egyszerű tervek és vázlatrajzok készítése). Becslés centiméter pontossággal, mérés milliméter pontossággal. Egyszerű műszaki rajzok olvasása és készítése.

A gyalogos, a kerékpáros és a tömegközlekedés szabályainak és helyes magatartásformáinak alkalmazása.

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről.

HATODIK ÉVFOLYAM

Egyszerű, mindennapos technikai rendszerek azonosítása. A kommunikáció alapfogalmainak alkalmazása, tömegkommunikációs eszközök kezelése.

Az egészséges életmód ismeretei.

- Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.
- Családi gazdálkodás összefüggései.
- Ismerkedés a környezet tudatos átalakításának elveivel és

szükségességével. A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.

A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná, célszerűvé válása.

Biztonságos közlekedés alkalmazása:

- A kerékpáros közlekedés szabályai; KRESZ szabályainak biztonságos alkalmazása.
- A vasúti közlekedésben való biztonságos részvétel.

A munkavégzéshez szükséges:

- anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása,
- balesetmentes és szakszerű használata.
- Mérés milliméter pontossággal.
- Egyszerű műszaki rajzok készítése. Tárgyak felismerése vetületek alapján.
- A makett és a modell szerepe.

HETEDIK ÉVFOLYAM Általános ismeretek:

- Ismerje az energiahordozókat és azok környezeti hatásait. - Természetvédelmi szempontok.
- Legyen tisztában a fémek tulajdonságaival, felhasználásával és a korrózióvédelemmel.
- Ismerje a fémmegmunkálás eszközeit.
- Ismerje az elektromos áram veszélyeit. Elsősegélynyújtás áramütés esetén

- Alkalmazza a szelektív hulladékártalmatlanítást, ártalmatlanítást.
- Biztonságos közlekedés alkalmazása.
- A kerékpáros és segédmotoros-kerékpáros közlekedés szabályai; KRESZ szabályainak biztonságos alkalmazása.

Ismerje az egyszerű ételkészítési és tartósítási eljárásokat.

- Tudja az egészséges táplálkozás jelentőségét. Ismerje az élelmiszerek alkotórészeit. étrend összeállítása táblázat segítségével. Legyenek képesek egyszerű ebéd összeállítására, szerezzenek gyakorlatot a konyhatechnikai eljárásokban (előkészítő, elkészítő, befejező műveletek). Legyen tisztában a textíliák tisztításával, ápolásával.

Ismerje a szenvedélybetegségeket és a védekezést ellenük.

Ismerje a pályaválasztással kapcsolatos fogalmakat.

22.3.6 Kerettantervi témakörök 5.-6. évfolyam informatikából

1. A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje a számítógép részeinek és perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;
- tudjon az iskolai hálózatra belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;

2. A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni a leggyakoribb karakter- és bekezdésformázásokat;
- használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközzeit;
- ismerje egy bemutatókészítő program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
- tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni.

3. A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;
- képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;

- legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;
- a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

4. A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára
- legyen képes tanári segítséggel megadott szempontok szerint információt keresni
- legyen képes a találatok értelmezésére
- legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára
- legyen képes az interneten talált információk mentésére
- ismerje a netikett szabályait.

5. A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat
- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat
- ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket.

6. A tanuló a könyvtári informatika témakör végére:

- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat
- el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

Kerettantervi témakörök 7.-8. évfolyam

1) A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje meg a különböző informatikai környezeteket
- tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- segítséggel legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.

2) A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére:

- tudjon dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni

- tudjon szöveget, képet és táblázatot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni
  - tudjon egyszerű táblázatot létrehozni
  - ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit
  - tudjon bemutatót készíteni.
- 3) A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére:
- lássa át a problémamegoldás folyamatát
  - ismerje és használja az algoritmus leíró eszközöket
  - ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait
  - tudjon kódolni algoritmusokat
  - tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben, ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat
  - legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján
  - legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.
- 4) A tanuló az infokommunikáció témakör végére:
- legyen képes megkeresni a kívánt információt
  - legyen képes az információ értékelésére
  - legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra
  - tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és védendő adatait
  - használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.
- 5) A tanuló az információs társadalom témakör végére:
- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat
  - ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket
  - ismerjen megbízható információforrásokat
  - ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat

- ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit
- ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást, legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

6) A tanuló a könyvtári informatika témakör végére :

- a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz
- képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás).